

Muguras problēmas *gados jauniem* pacientiem

K.Briuks

Rīgas Stradiņa Universitāte, ortopēdijas katedra

26.01.2013.

gados jauns

???

Britu personāla attīstības institūta pētījums

**Cilvēka darba dzīvē ir tikai pieci gadi,
kad viņš netiek uzskatīts ne par
vecu, ne par jaunu, - tas ir vecums
no **35 – 40 gadiem****

Jauns vai vecs

- Līdz *36 gadi* - jauns un perspektīvs
- Pēc *36 gadi* - vecs un neperspektīvs

statistika

- otrs biežākais ārsta apmeklējuma iemesls
- biežākais darba nespējas iemesls 40 -50 g.v.
- vairāk kā 80 % cilvēku dzīves laikā vismaz reizi sastopas ar muguras sāpēm

Muguras sāpes

?

Muguras sāpju ārstēšana

multidisciplināra nozare.

Slavenākā no cilvēka sastāvdaļām

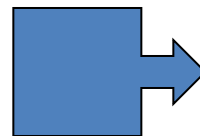
- Ģimenes ārsti
- Neirologi
- Fizioterapeiti
- Manuālais terapeits
- Ortopēdi, neiroķirurgi
- Psihologi
- Algologi
- Adatu terapeiti
- Šarlatāni

Katram sava teorija --- Kurš pirmais ---

- **ķirurgs** - noteikti izoperēs
- **neirologs** – farmācijas efektivitāti
- **fizioterapeits** – muskuļu asimetrija
- **kineziologs** – iekšējie orgāni
- **manuālais terapeits** - sakārtos izbīdījušos diskus

Kāpēc mugura ir sarežģīta ?

- Skriemeļi
- Starpskriemeļu diski
- Locītavas
- Muguras smadzenes
- Nervi
- Asinsvadi
- Muskuļi
- Saites

kustība

kustība

*ārstēšanas
veiksmes atslēga*

- **Saprast galveno sāpju iemeslu**
- **Izvēlēties pareizo ārstēšanas veidu**

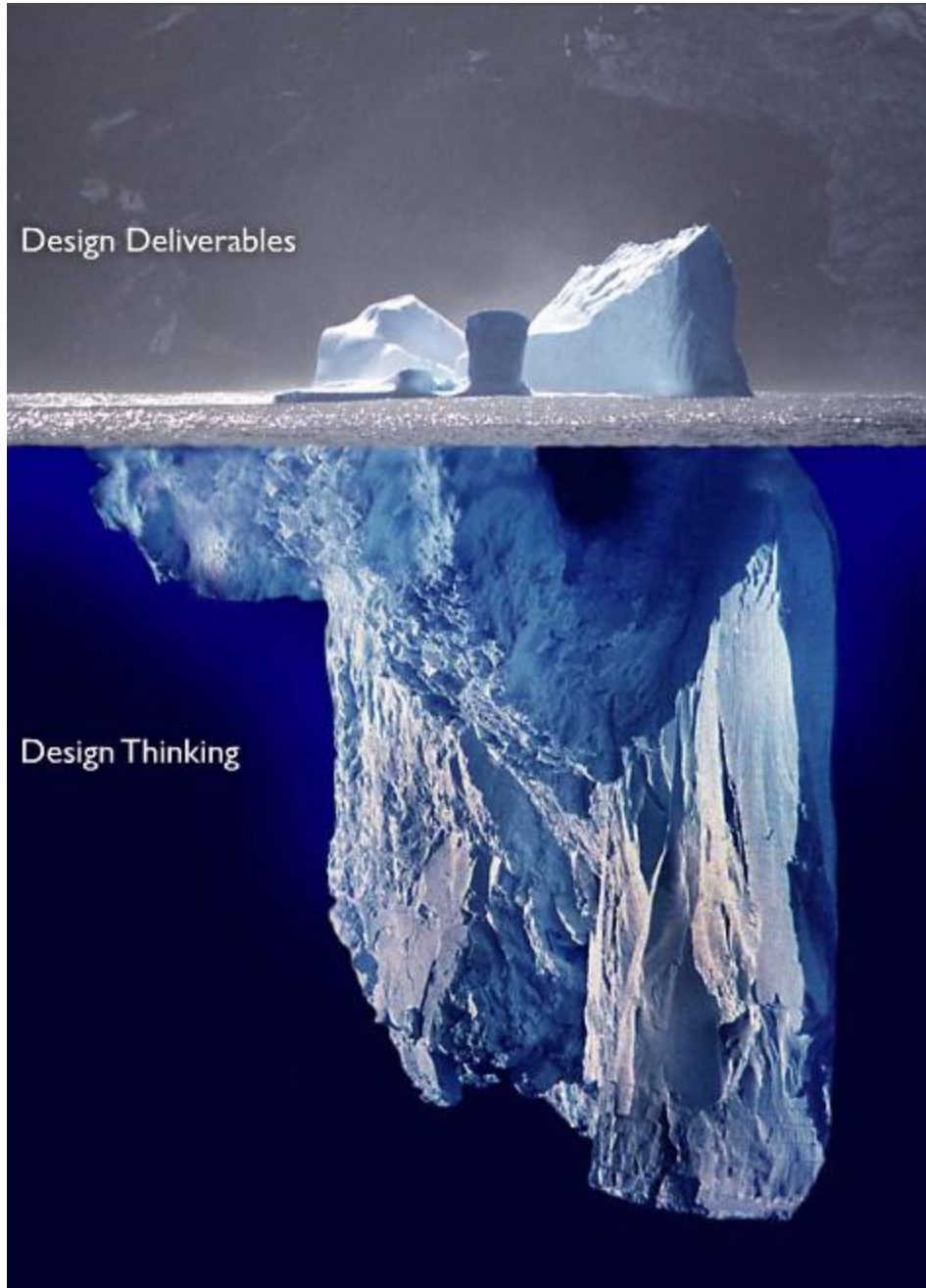
Sāpju iemesli-?????????

- Problēma tur kur sāp (*mugurkaula pataloģija*)
- Atstarojošas sāpes
- Biomehāniskas izmaiņas
- Somatizācija

**Stress, trauksme
un
*muguras sāpes***

Design Deliverables

Design Thinking

stress

- rada *pastāvīgu muskulatūras sasprindzinājumu* ar hipoksiju, kas ietekmē audu deģeneratīvas izmaiņas
- rada *paaugstinātu kortizola* līmeni, kas kavē normālu saistaudu attīstību, elasticitāti.

Pastāvīgs stress laika gaitā rada kādu no
somatiskām slimībām

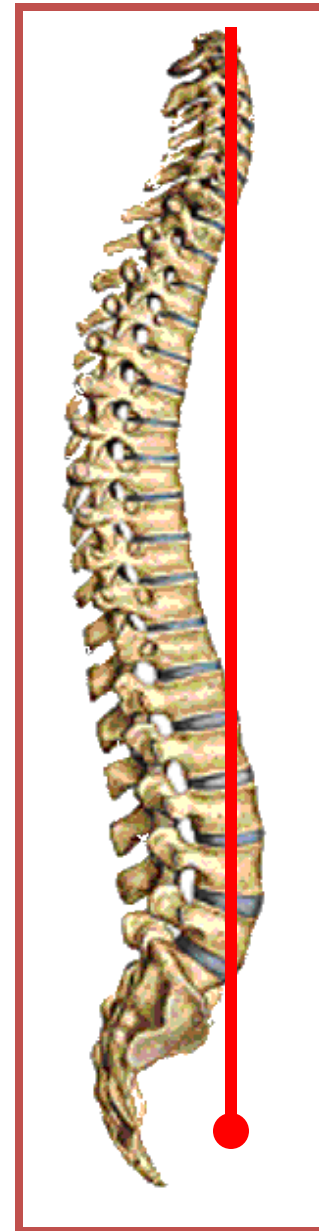
emocijas

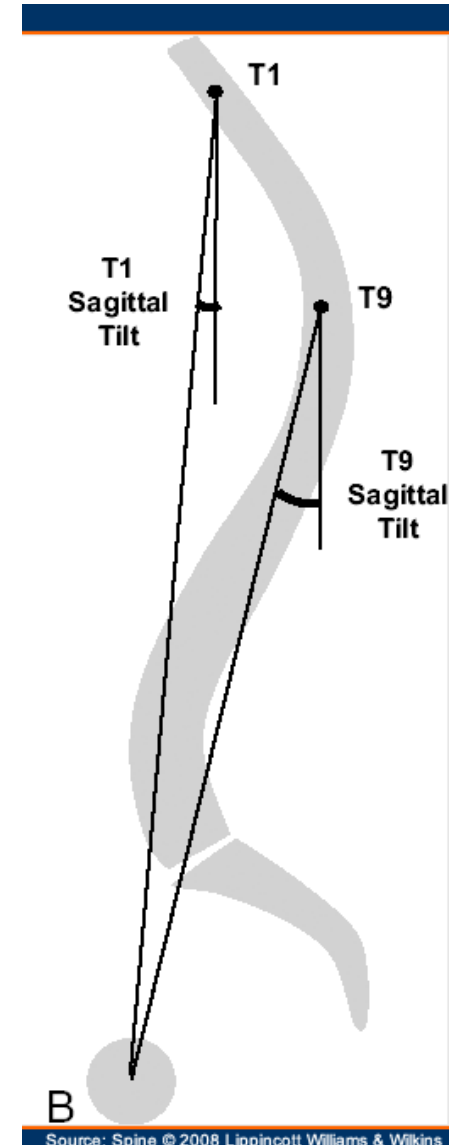
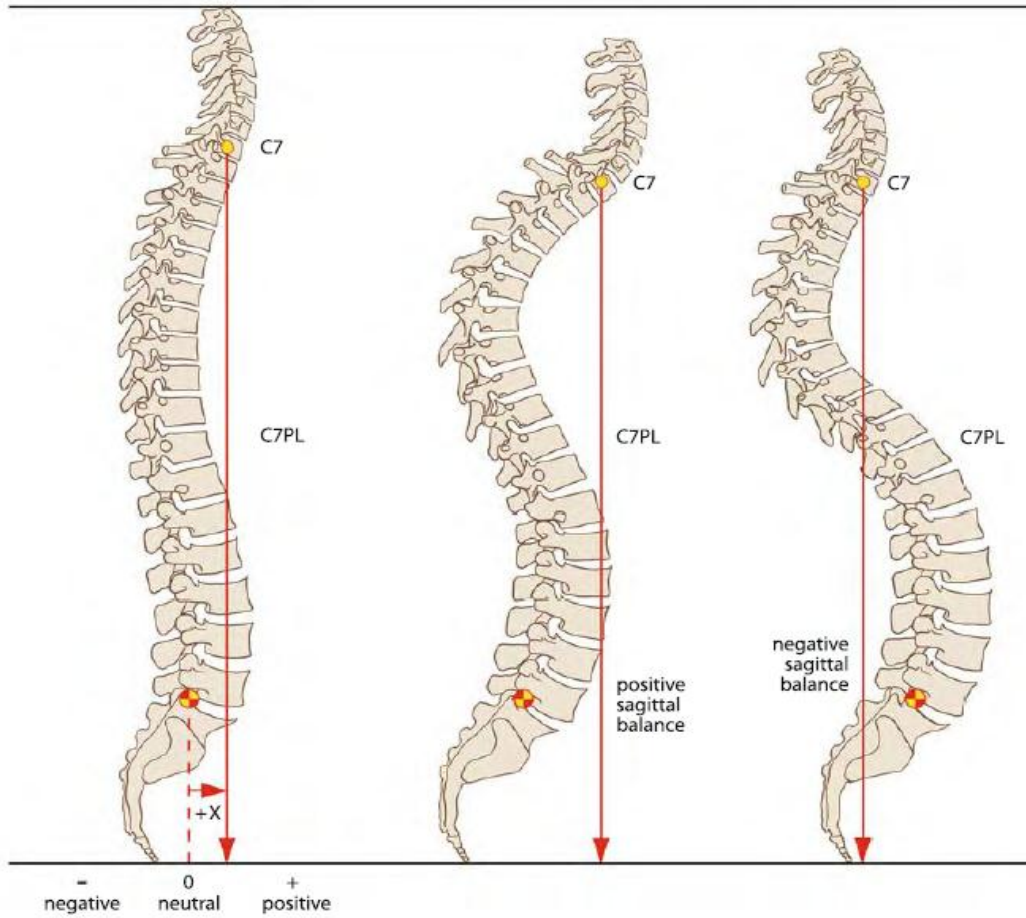
orgānu sistēmas

izliekumi

- lordoze
 - kakla
- kifoze
 - krūšu
- lordoze
 - jostas
- Kifoze
 - krustu

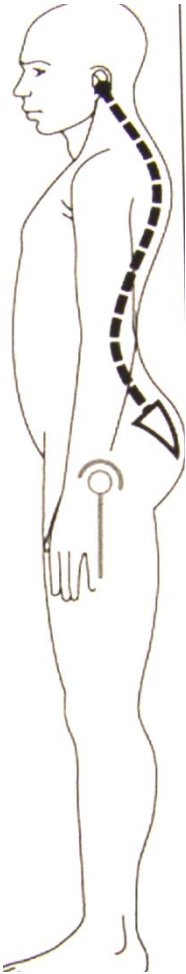

balanss

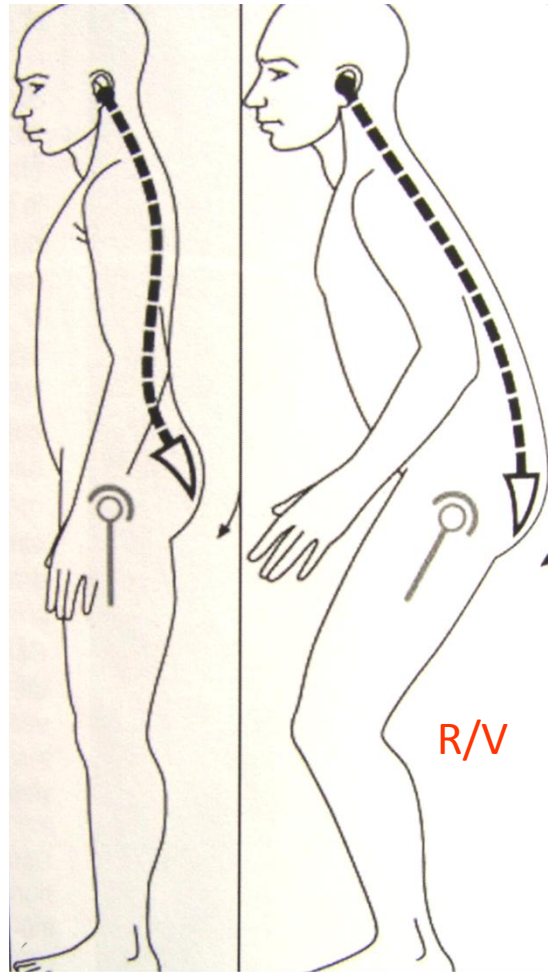

Muguras iegurņa balanss

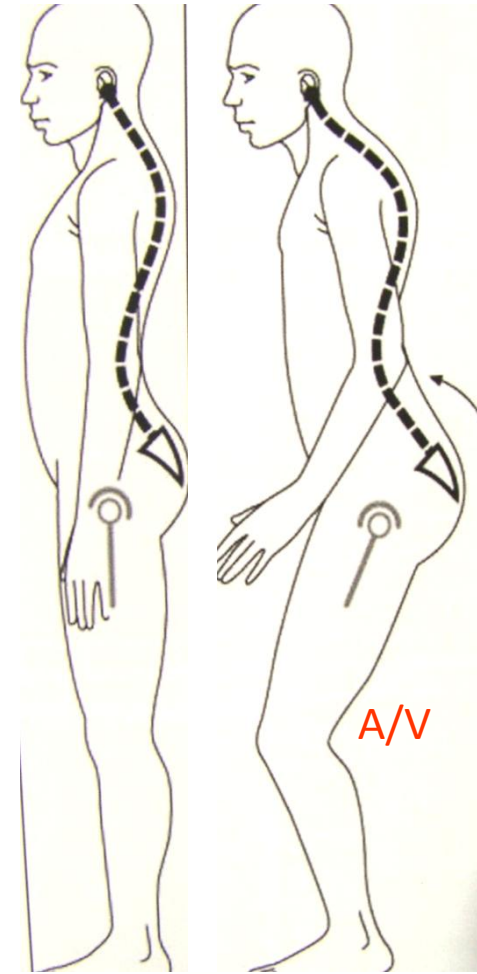
a. normal

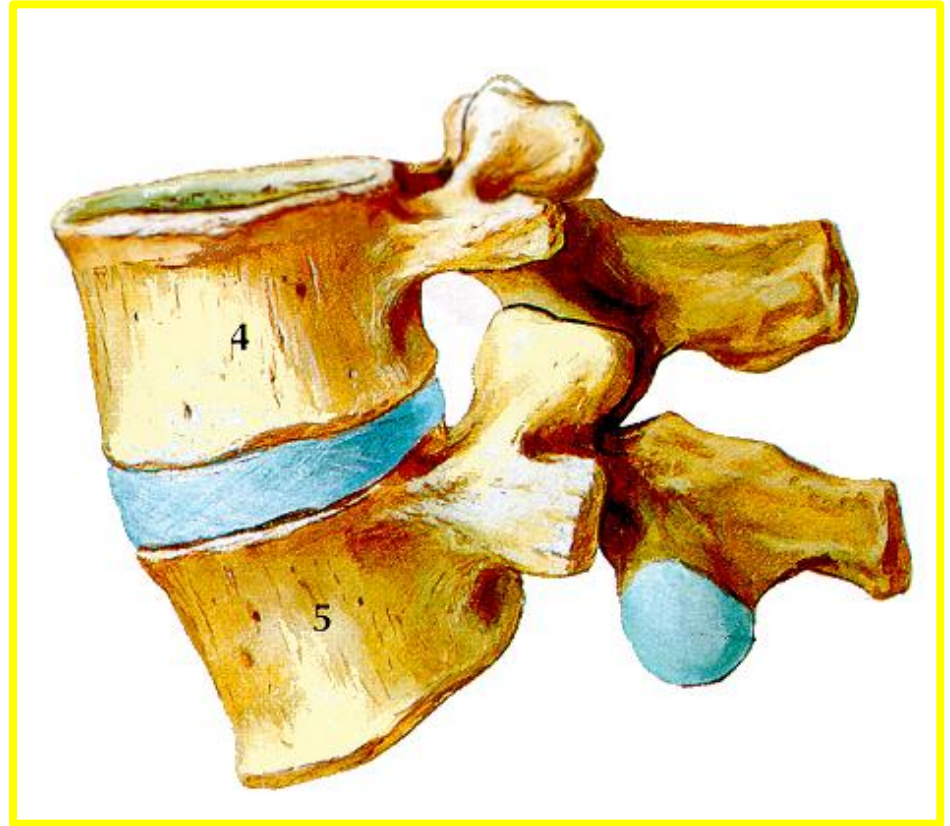
b. retroversion

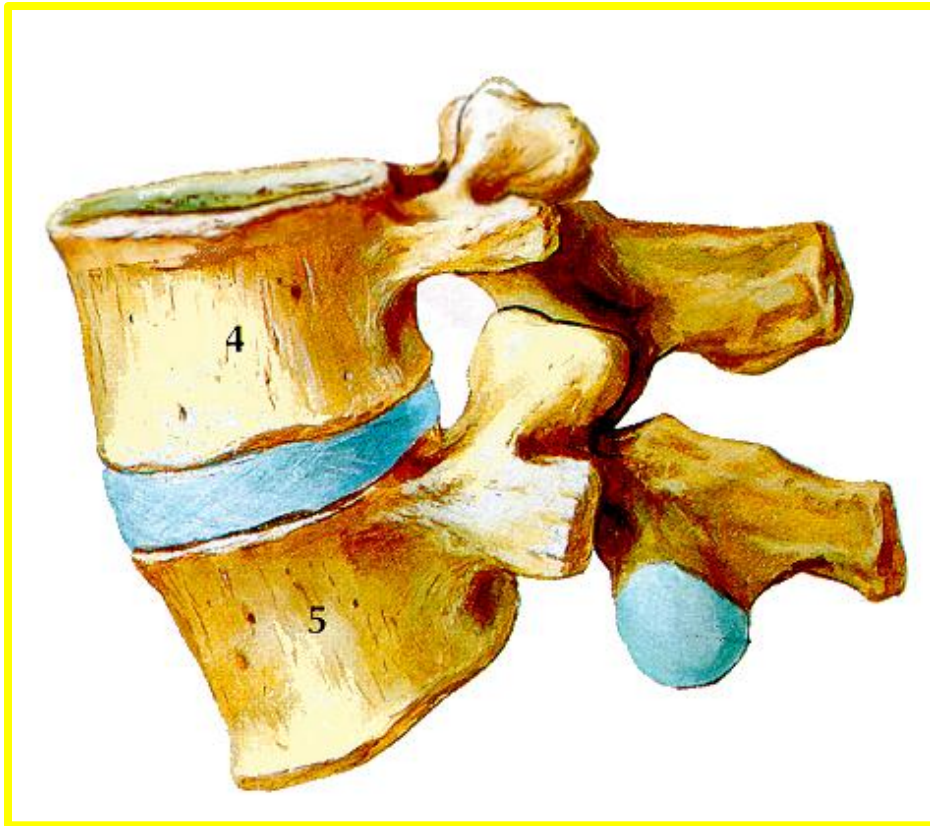
c. anteversion

ANATOMIJA

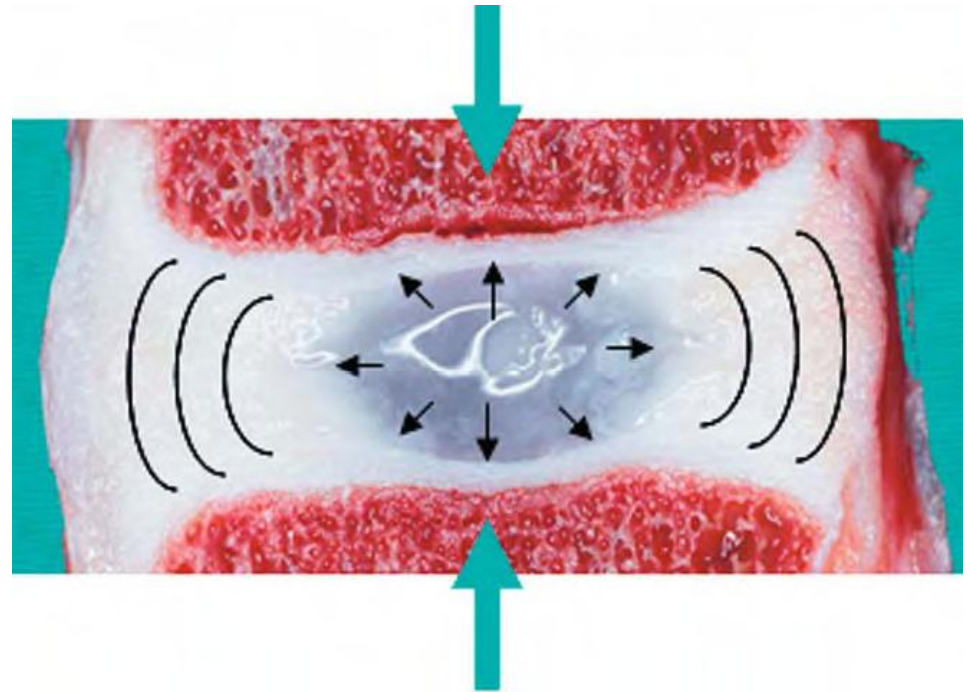
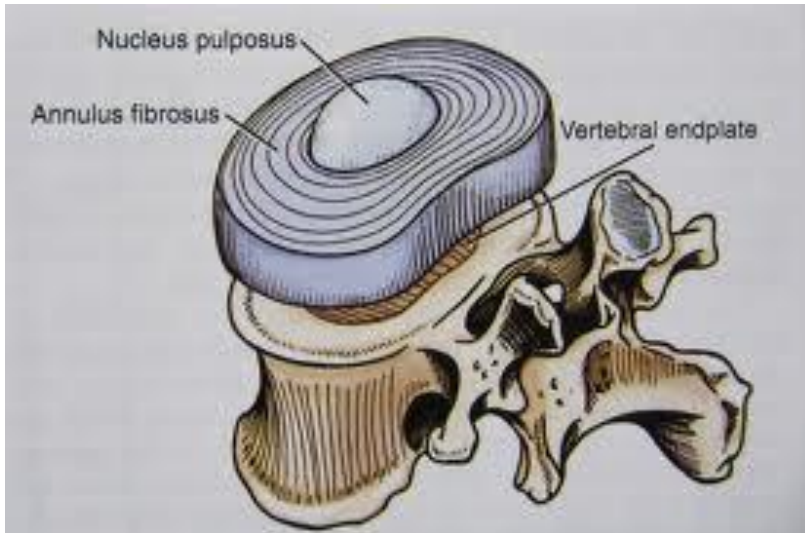

kustību segments

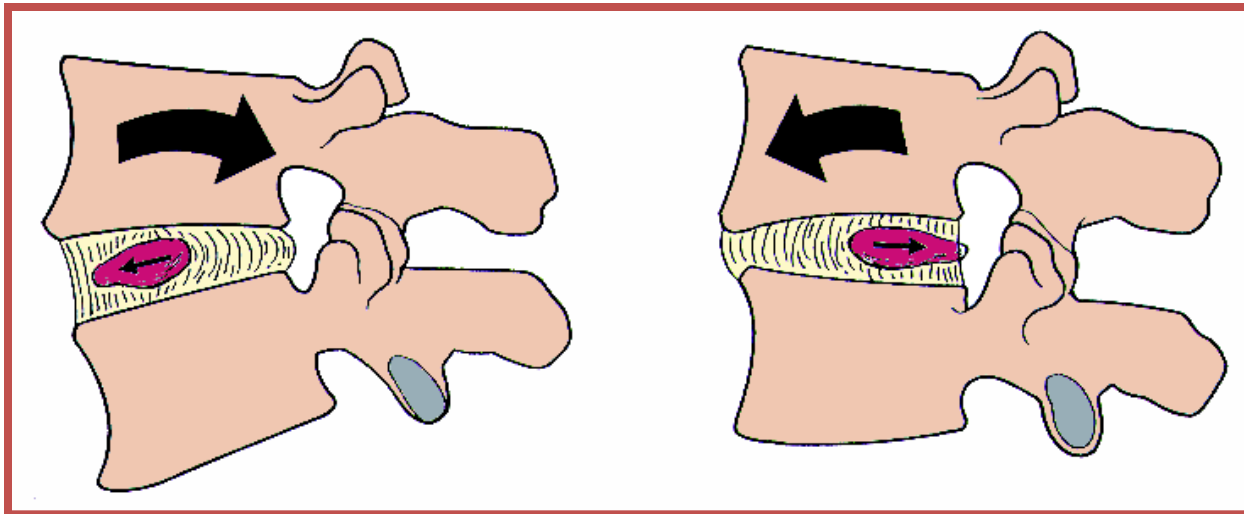
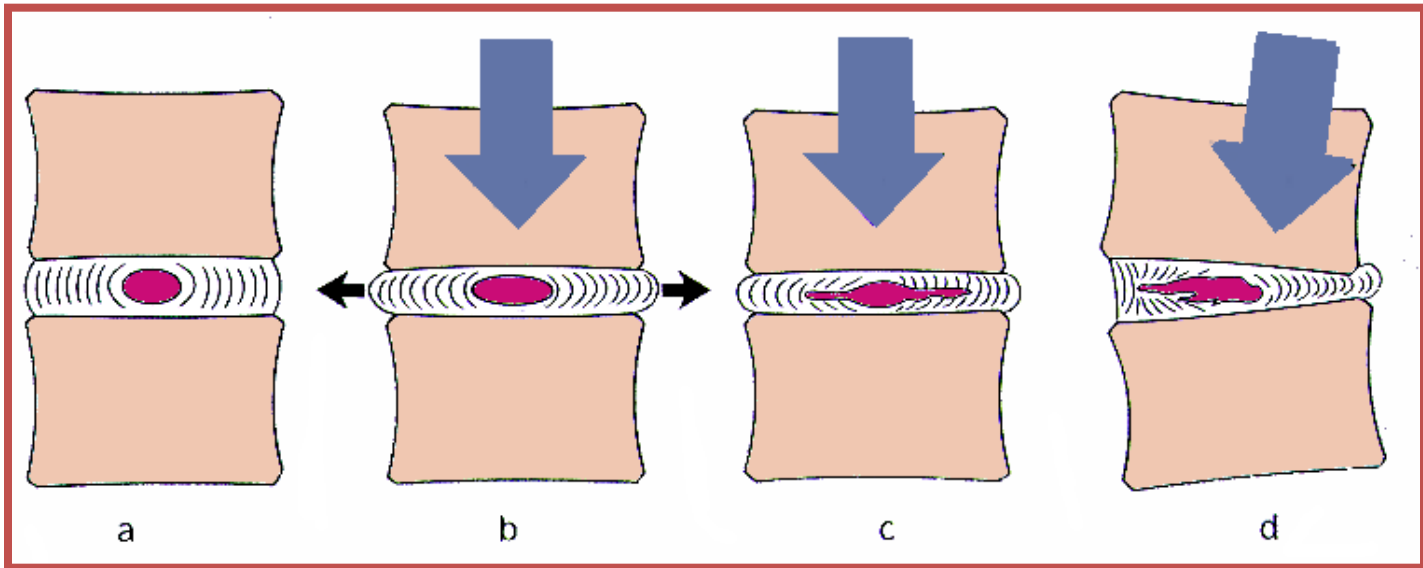

- skriemelis
- starpskriemeļu disks
- locītava

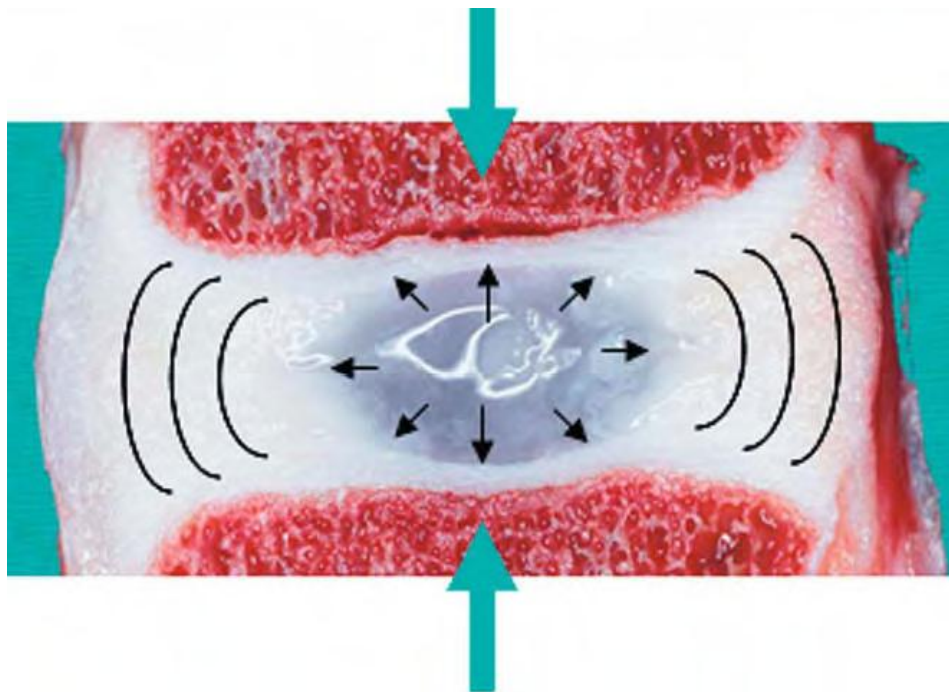
Starpskriemeļu disks

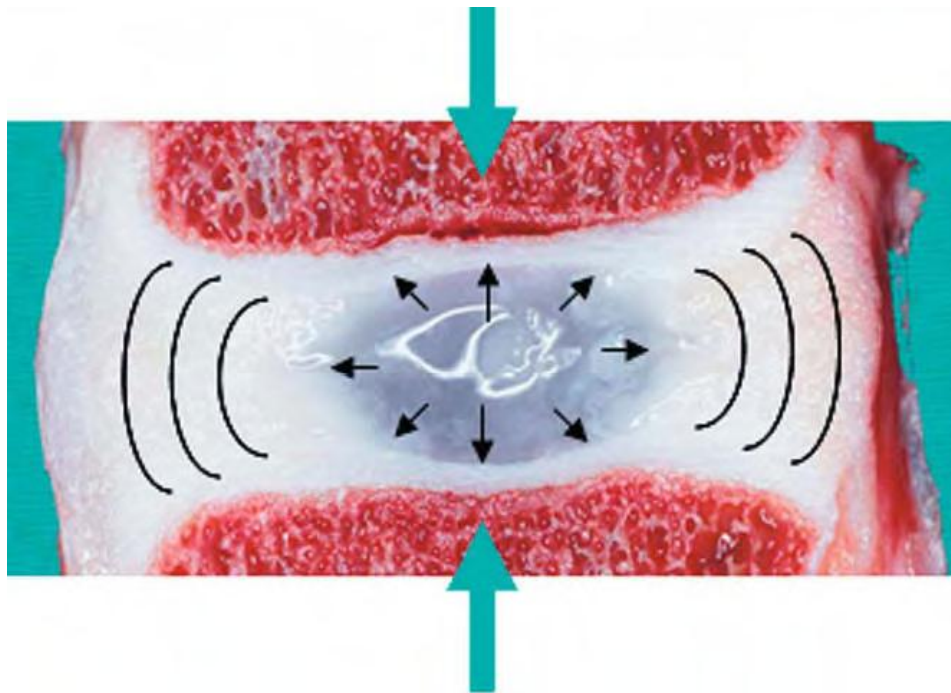

Diska novecošana

Disks - fakti

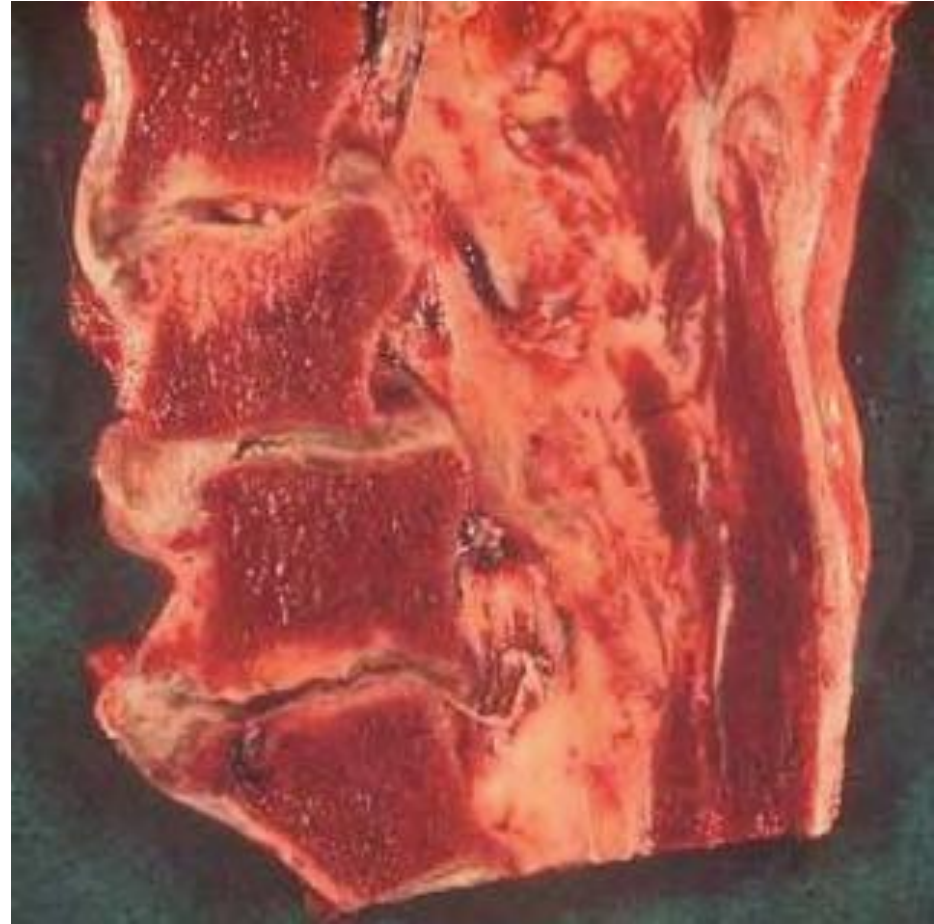

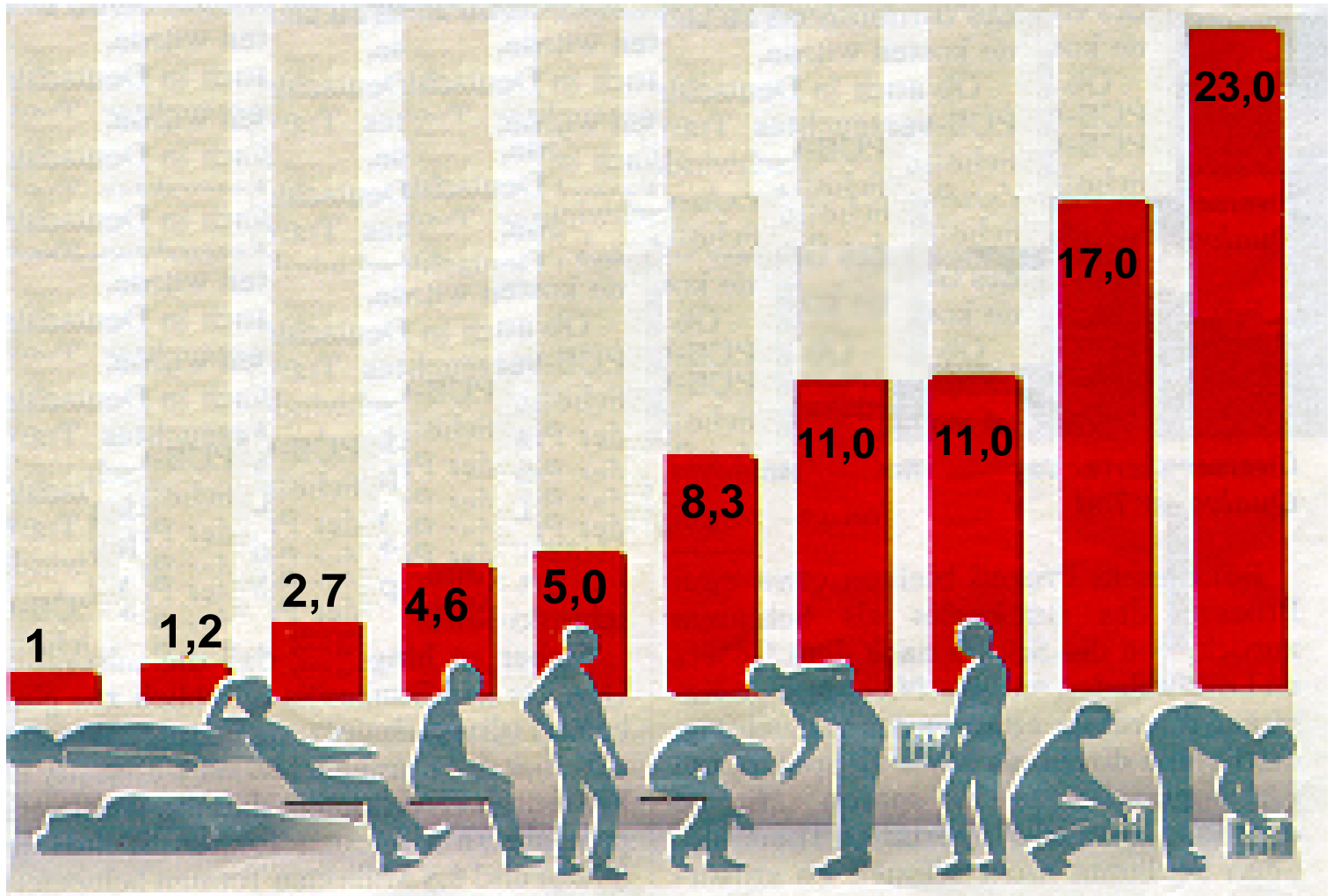
- Satur 80 % ūdens
- Nav asinsvadi (lielākā avaskulārā struktūra)
- Nav sāpju receptori
- Barojas no skrimšļa

Satur 80 % ūdens

Ja cilvēkam nav
savi mērķi un sapņi,
tad viņš ir tikai
vertikāli stāvoša peļķe .

Diska novecošana

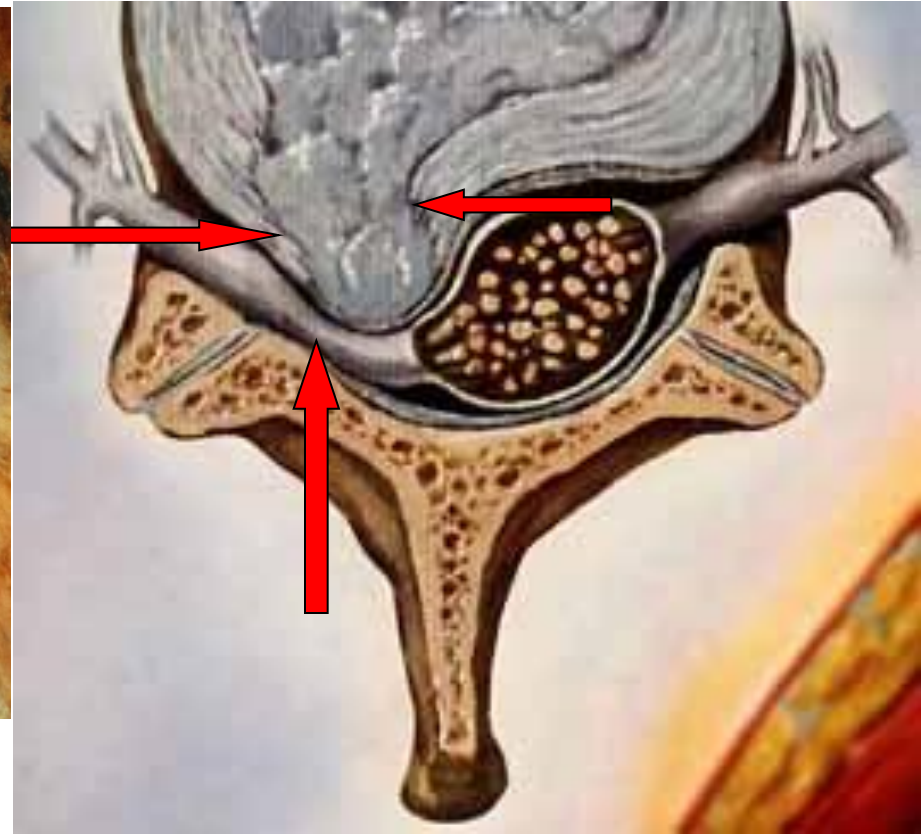
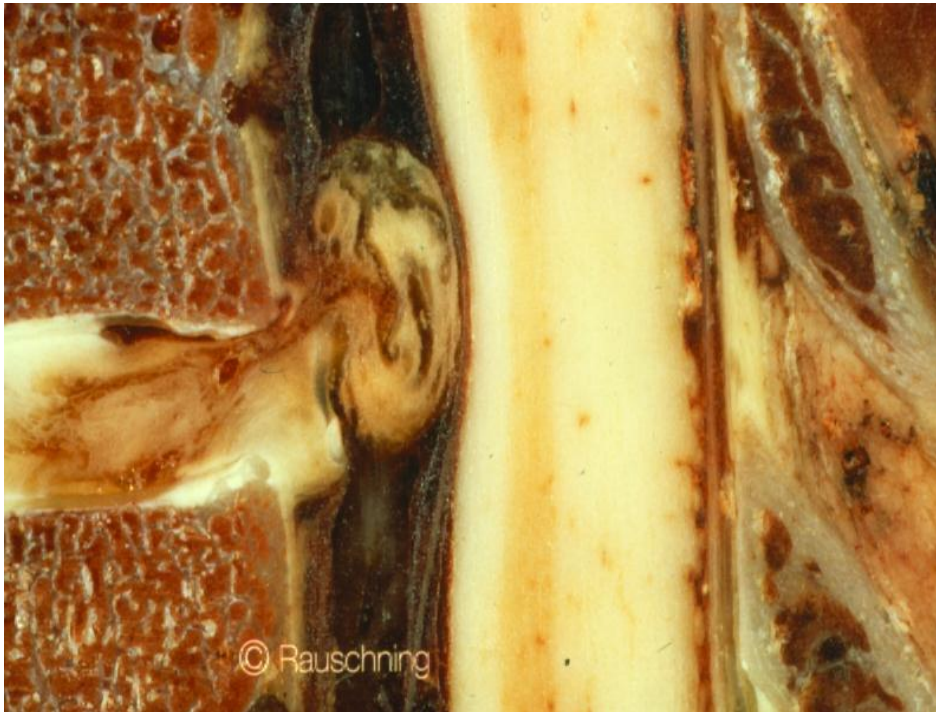

Susanne Menger -
Productmanagement Spine

DISKA TRŪCE

- DISKA GREDZENA PLĪSUMS
- NERVA SAKNĪTES KOMPRESIJA

Diska bojājuma pakāpes

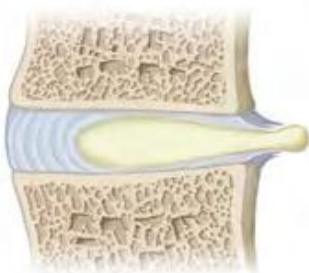
velvēšanās

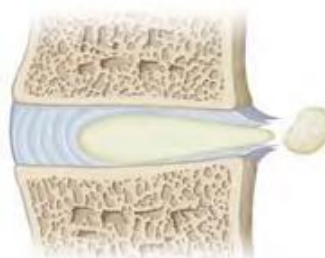
protrūzija

ekstrūzija

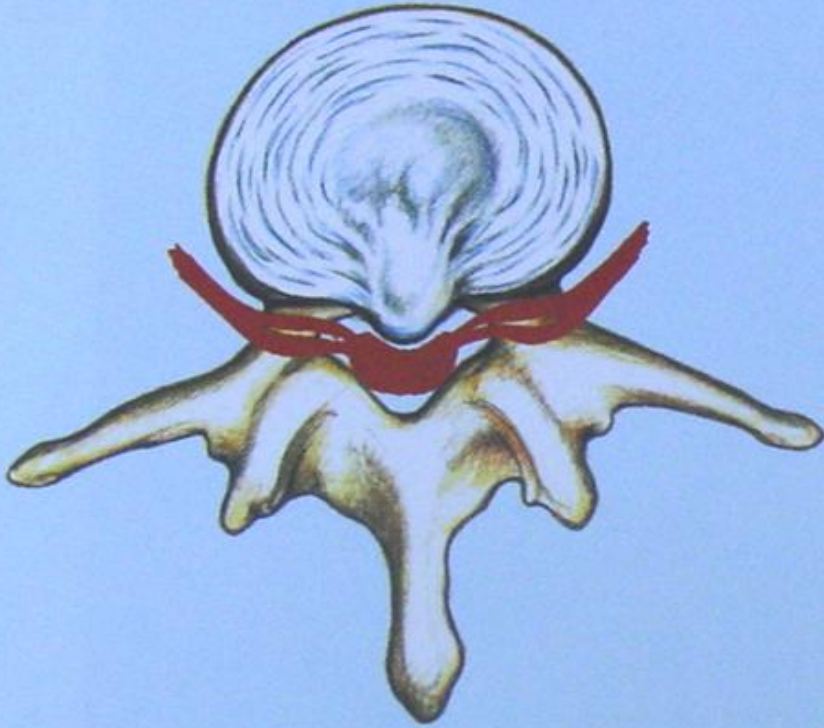

sekvestrs

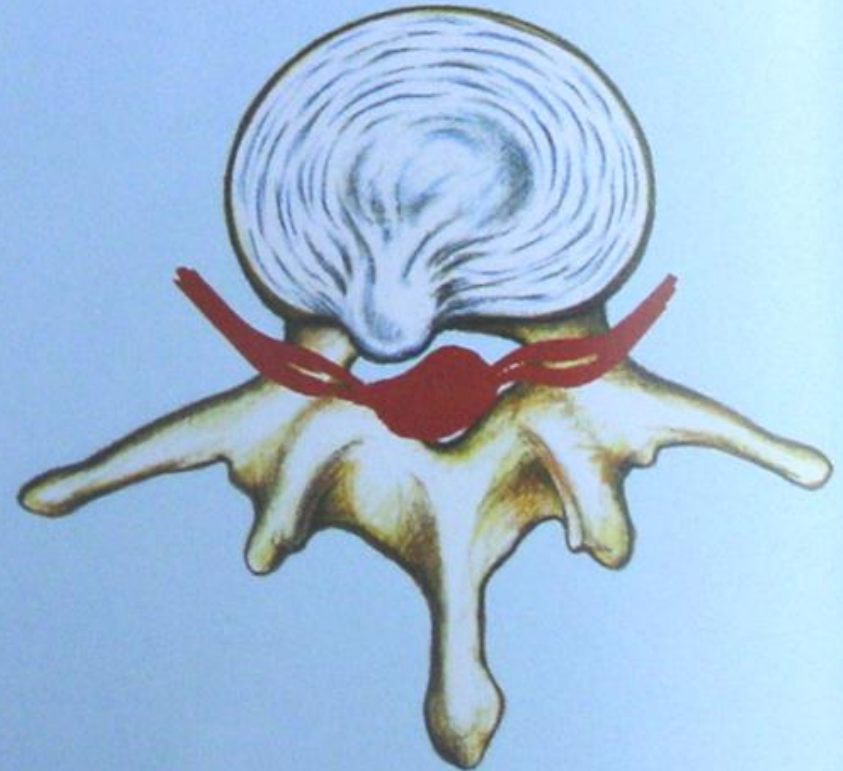

Trūces lokalizācija

mediāna

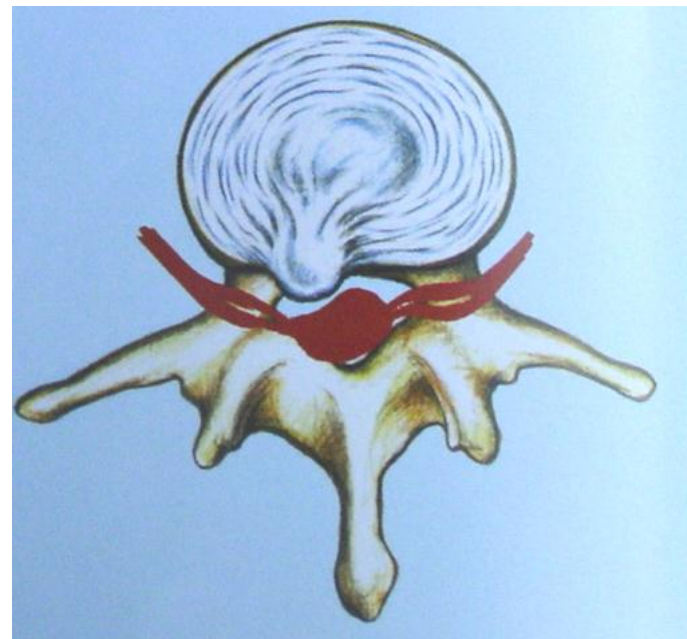
paramediāna

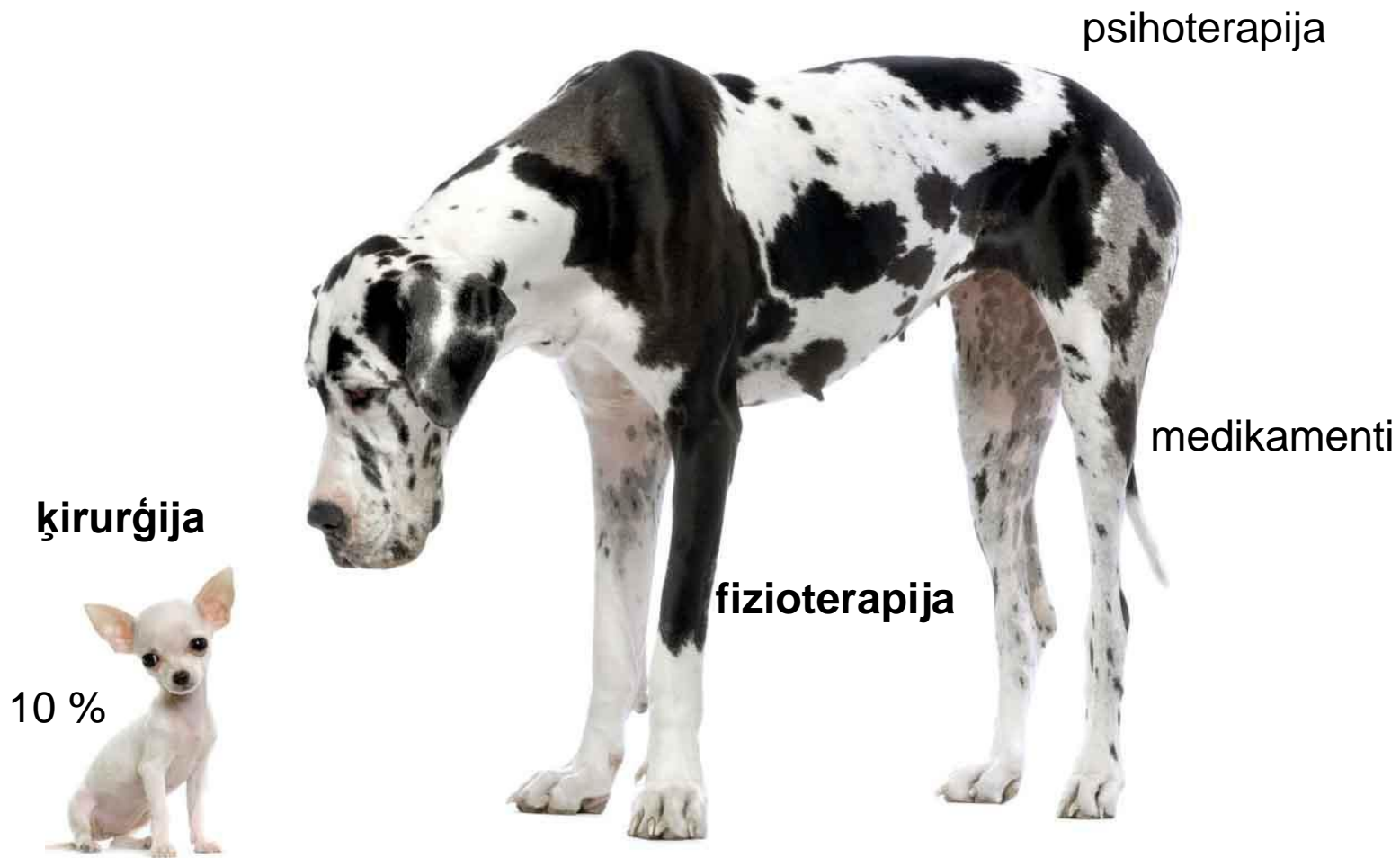
KLĪNIKA

KLĪNIKA

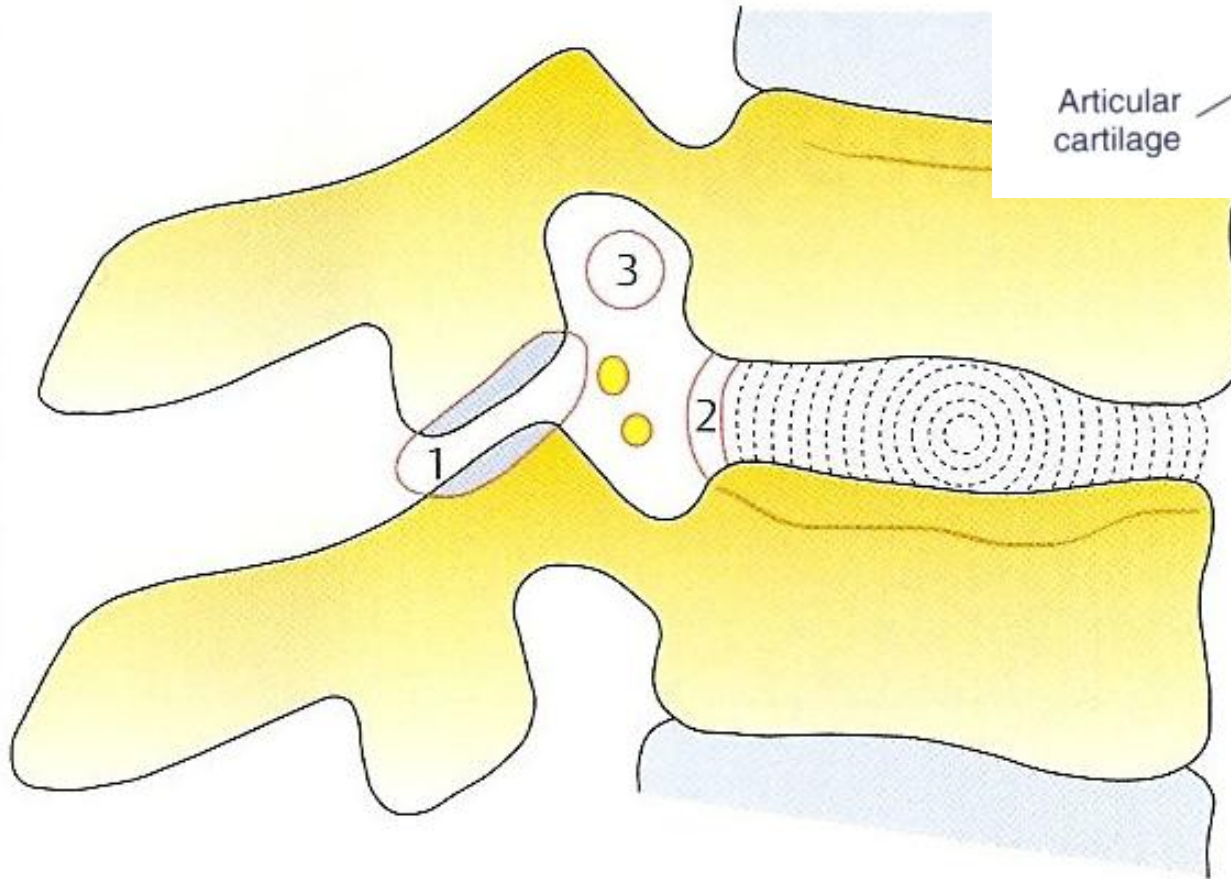
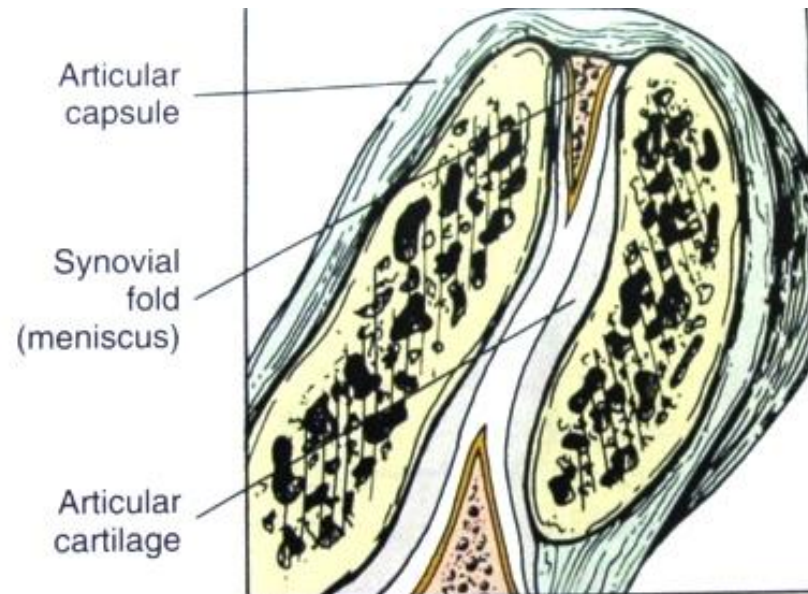

- SĀPES MUGURĀ
- IZSTAROJOŠAS SĀPES PA NERVA GAITU
- JUŠANAS TRAUCĒJUMI
- MUSKUĻA SPĒKA IZMAIŅAS

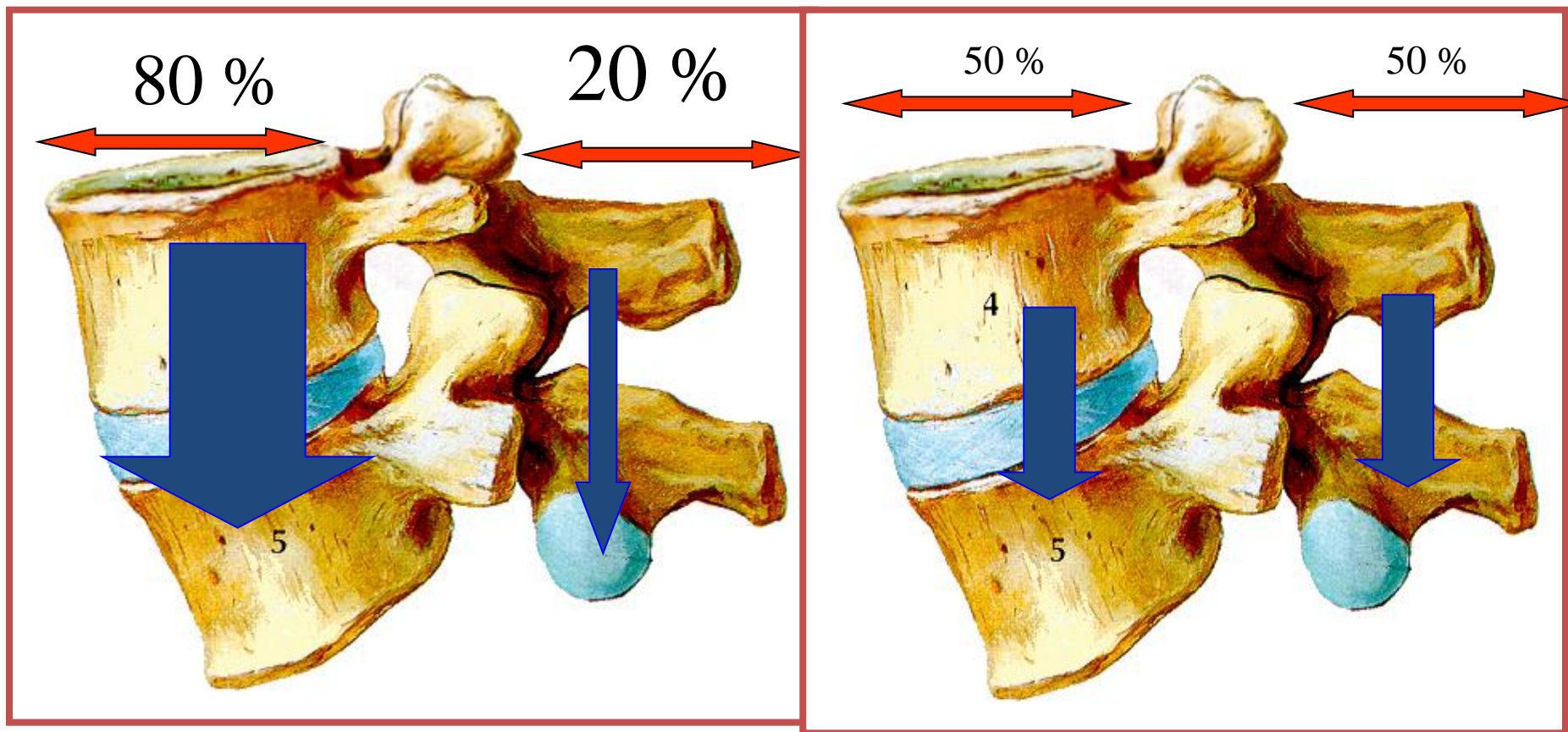
Muguras sāpju ārstēšanā

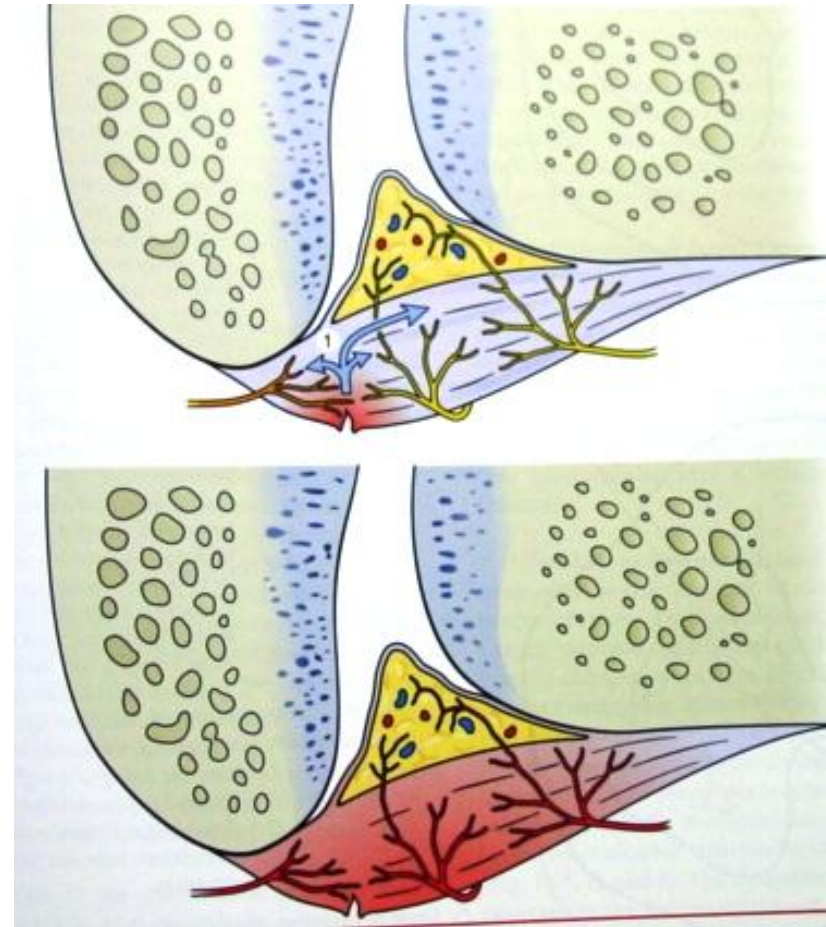
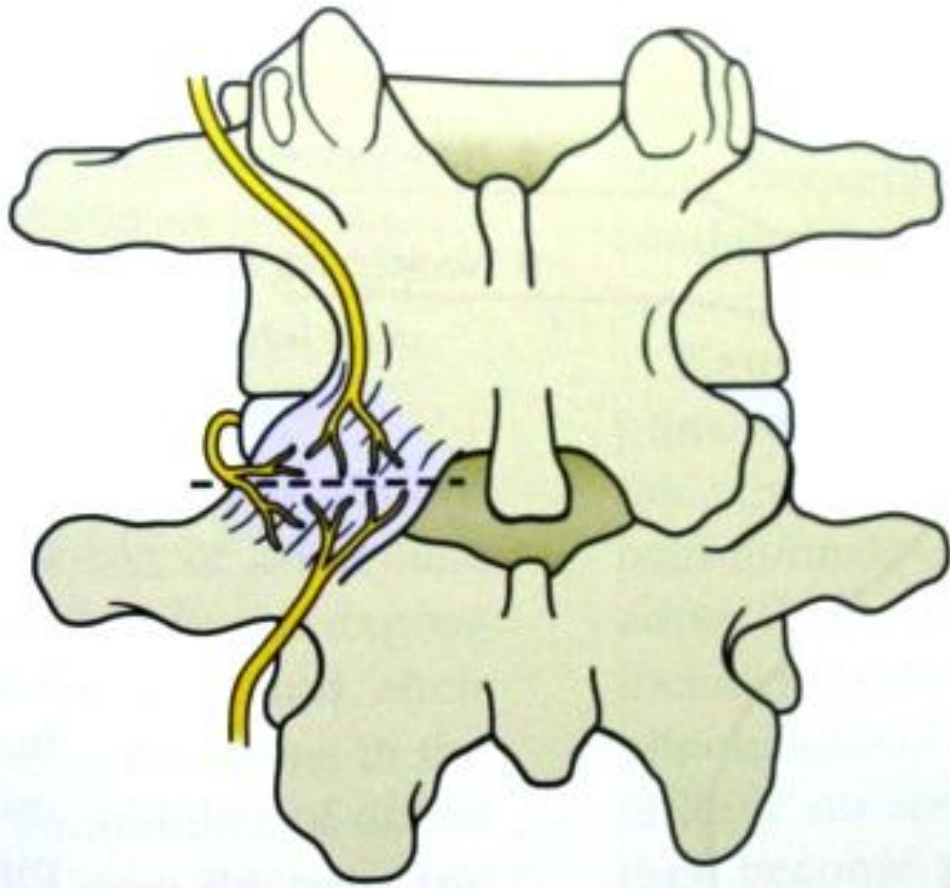
LOCĪTAVU SĀPES

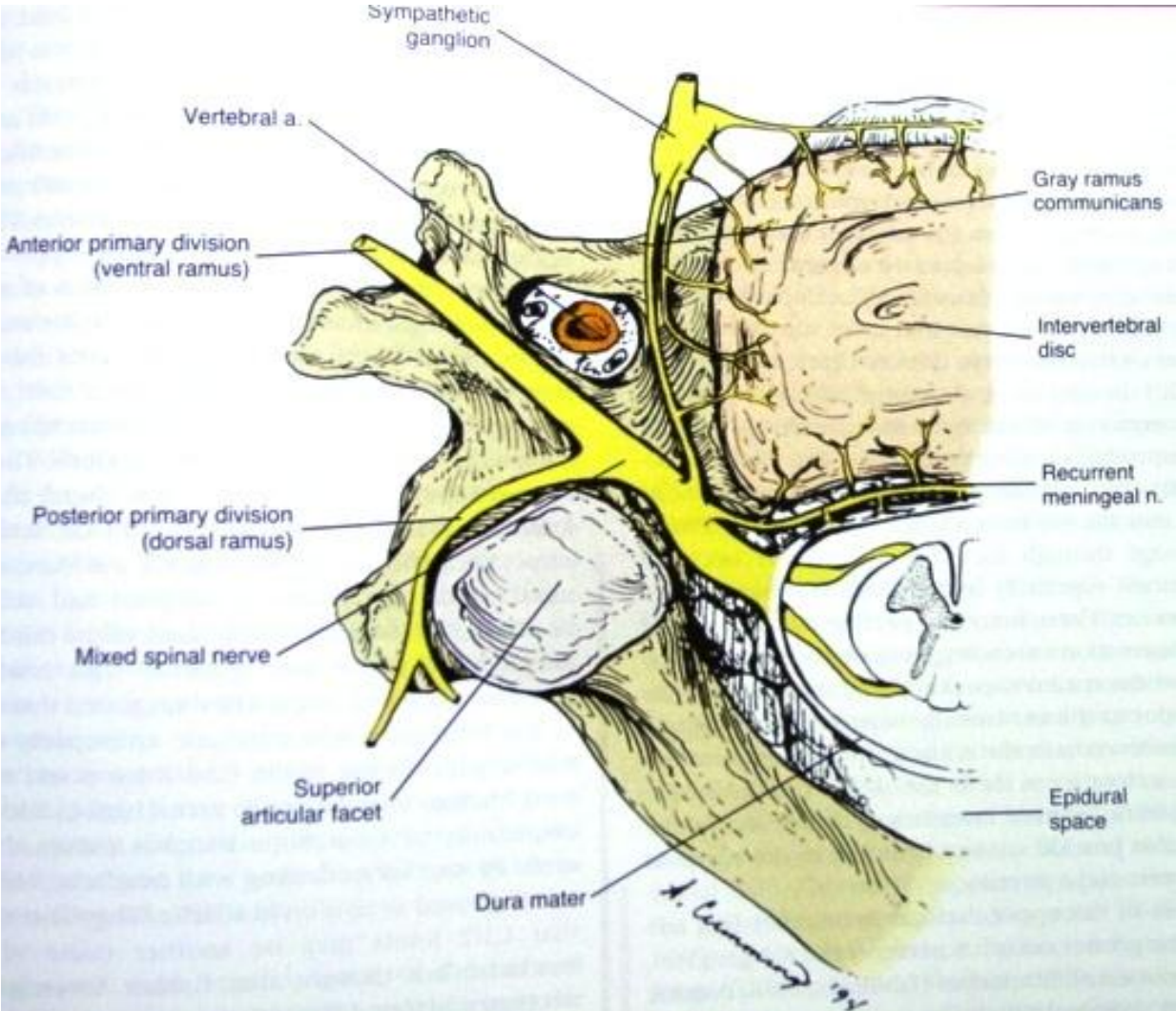
Slodzes sadalījums

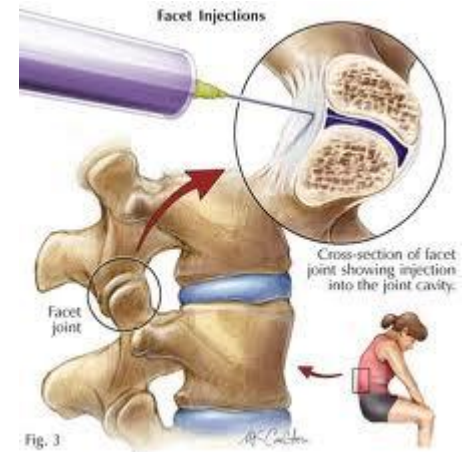
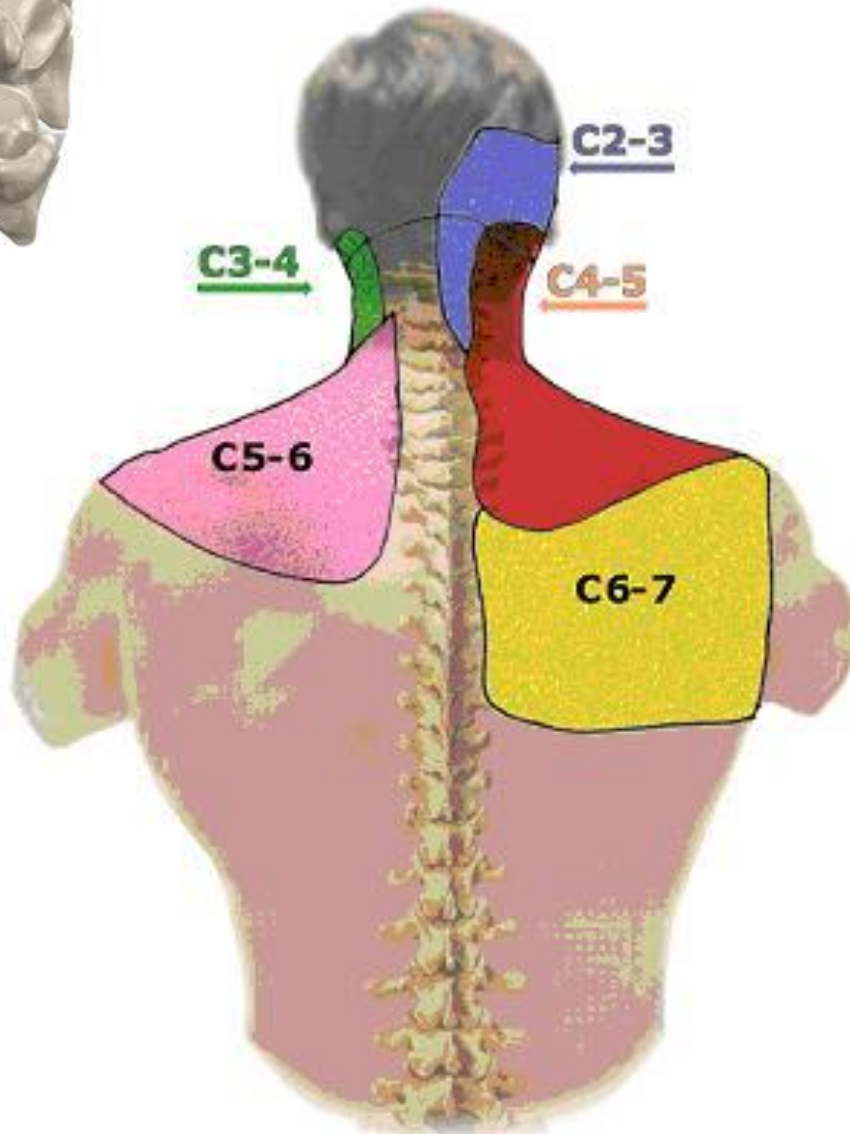
Locītavu inervācija

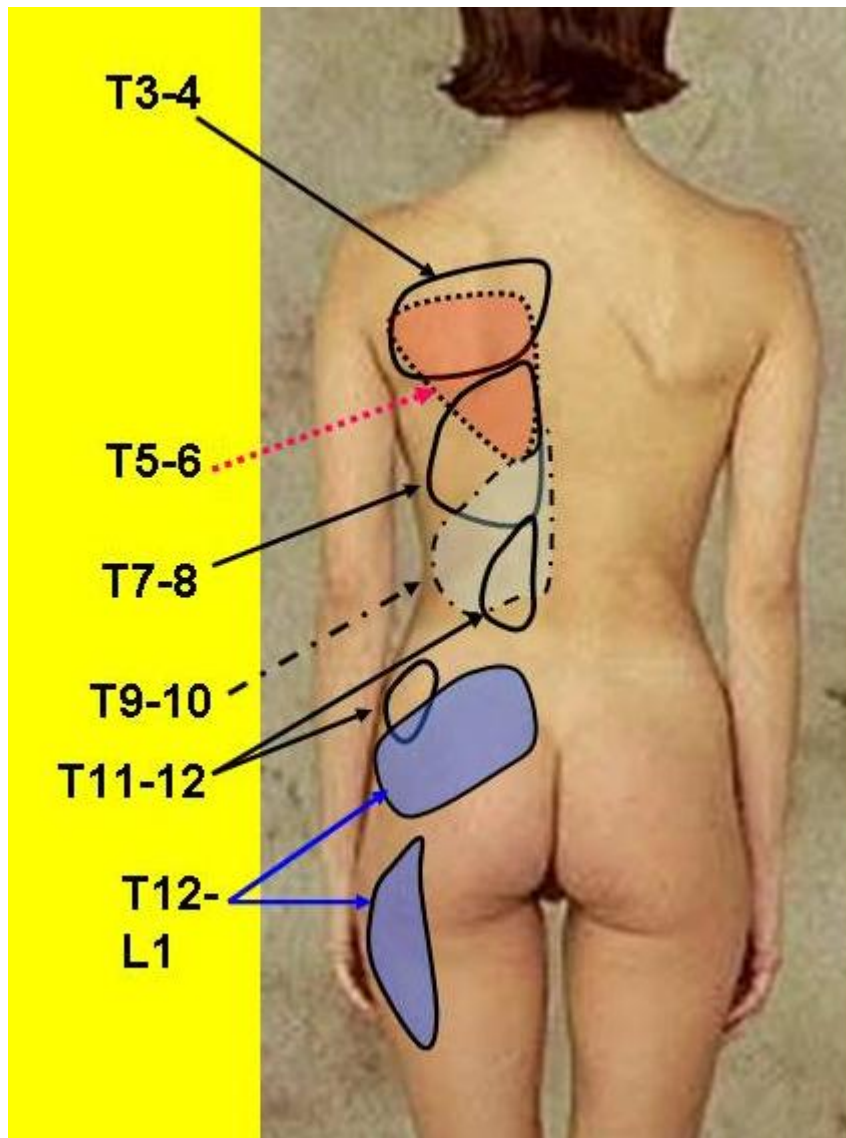
Locītavu inervācija

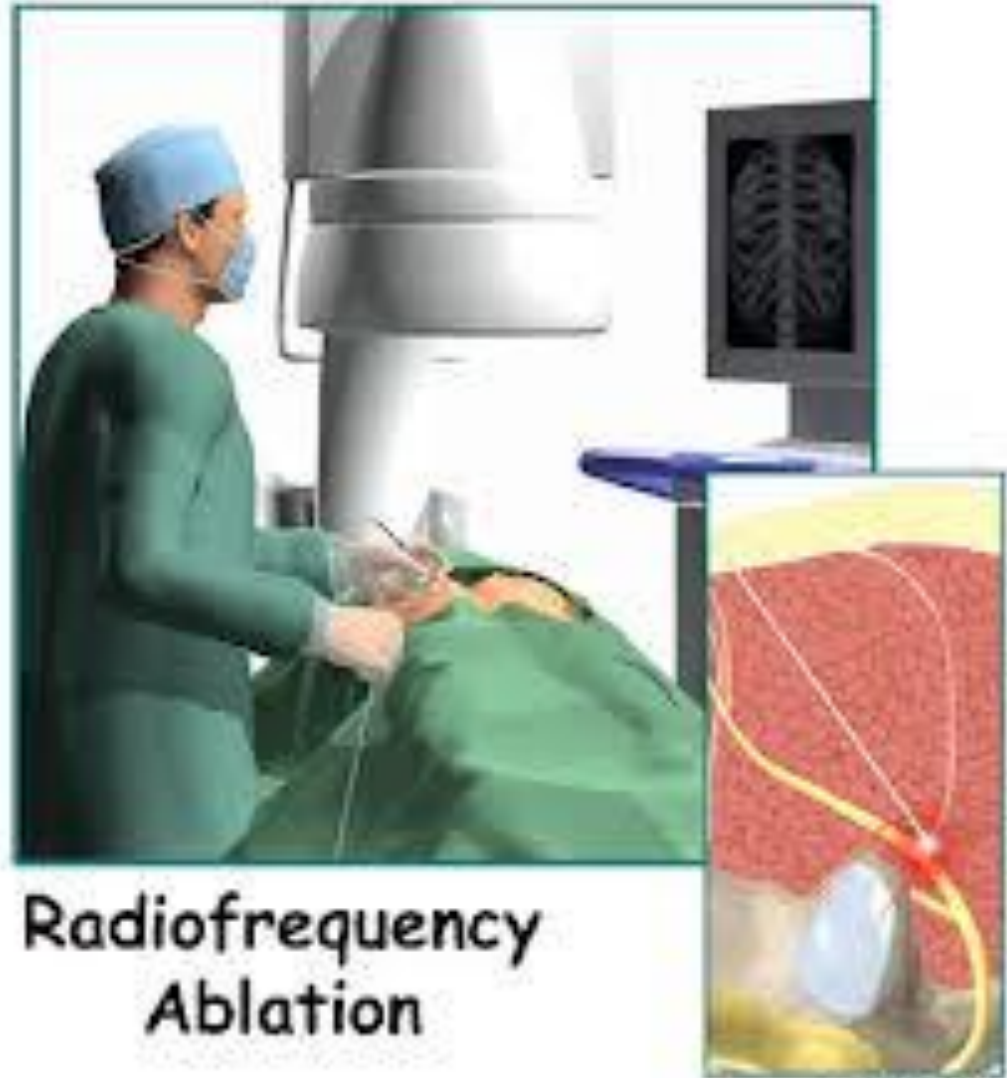
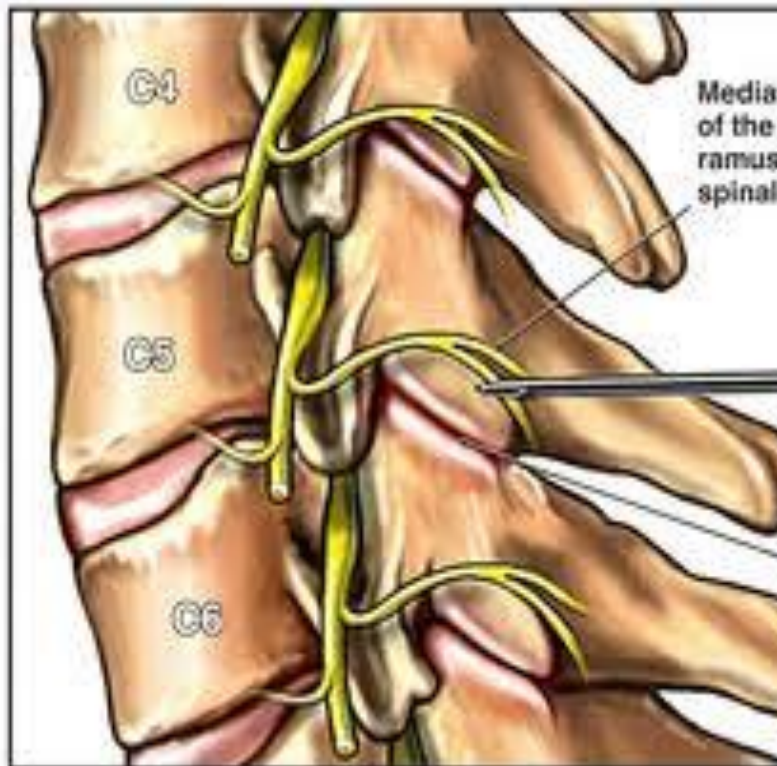
FASEŠU SĀPES

Locītavu sāpes

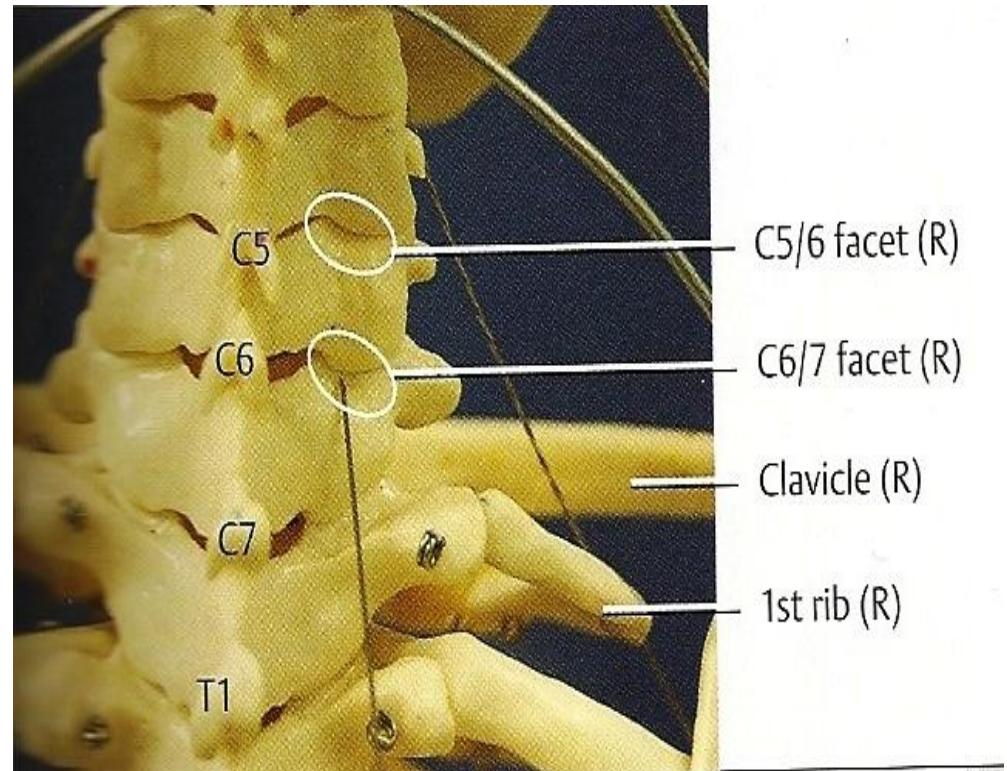

ārstēšana

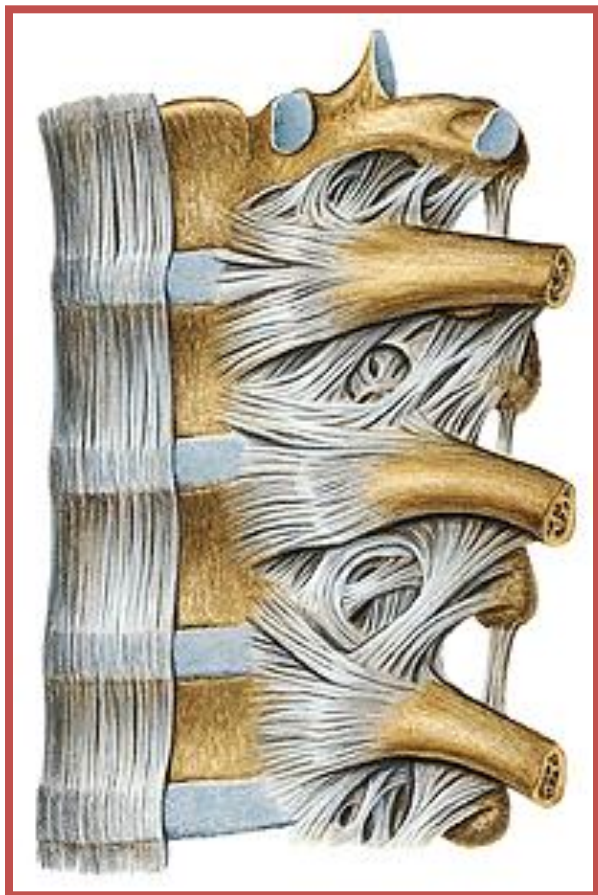
**Radiofrequency
Ablation**

Locītavu blokādes

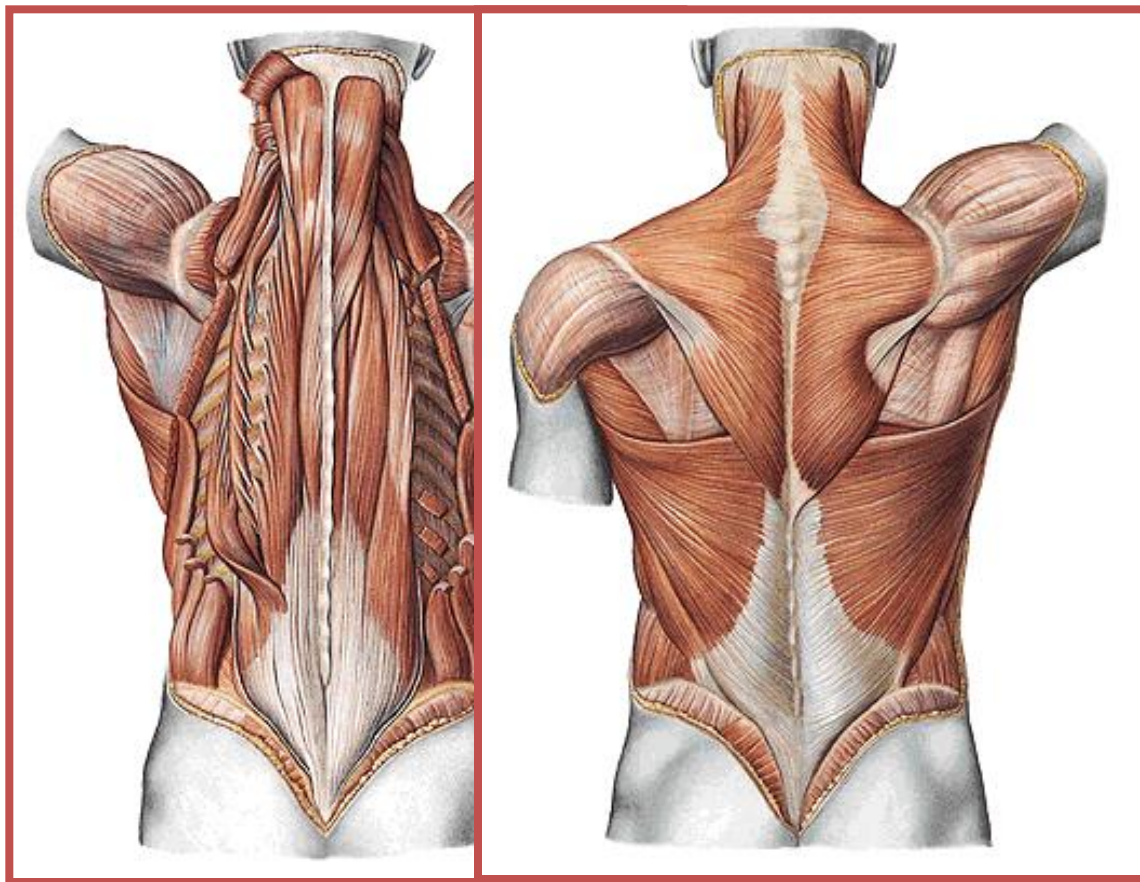

Muguras stabilizātori

saites

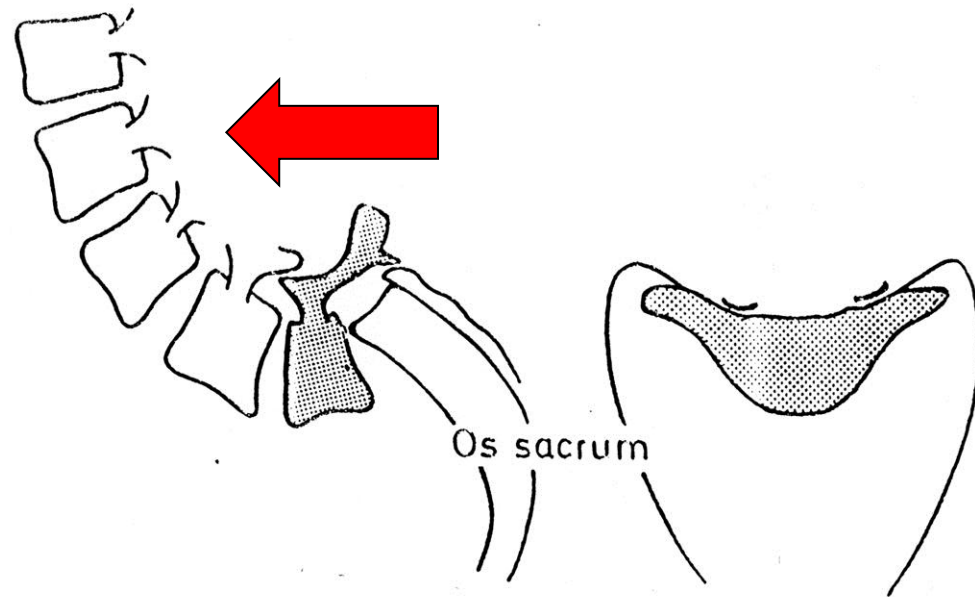

muskuļi

Spondilolistēze

- Augstāk esošā skriemeļa noslīdējums pār zemākesošo skriemeli

Vēsture

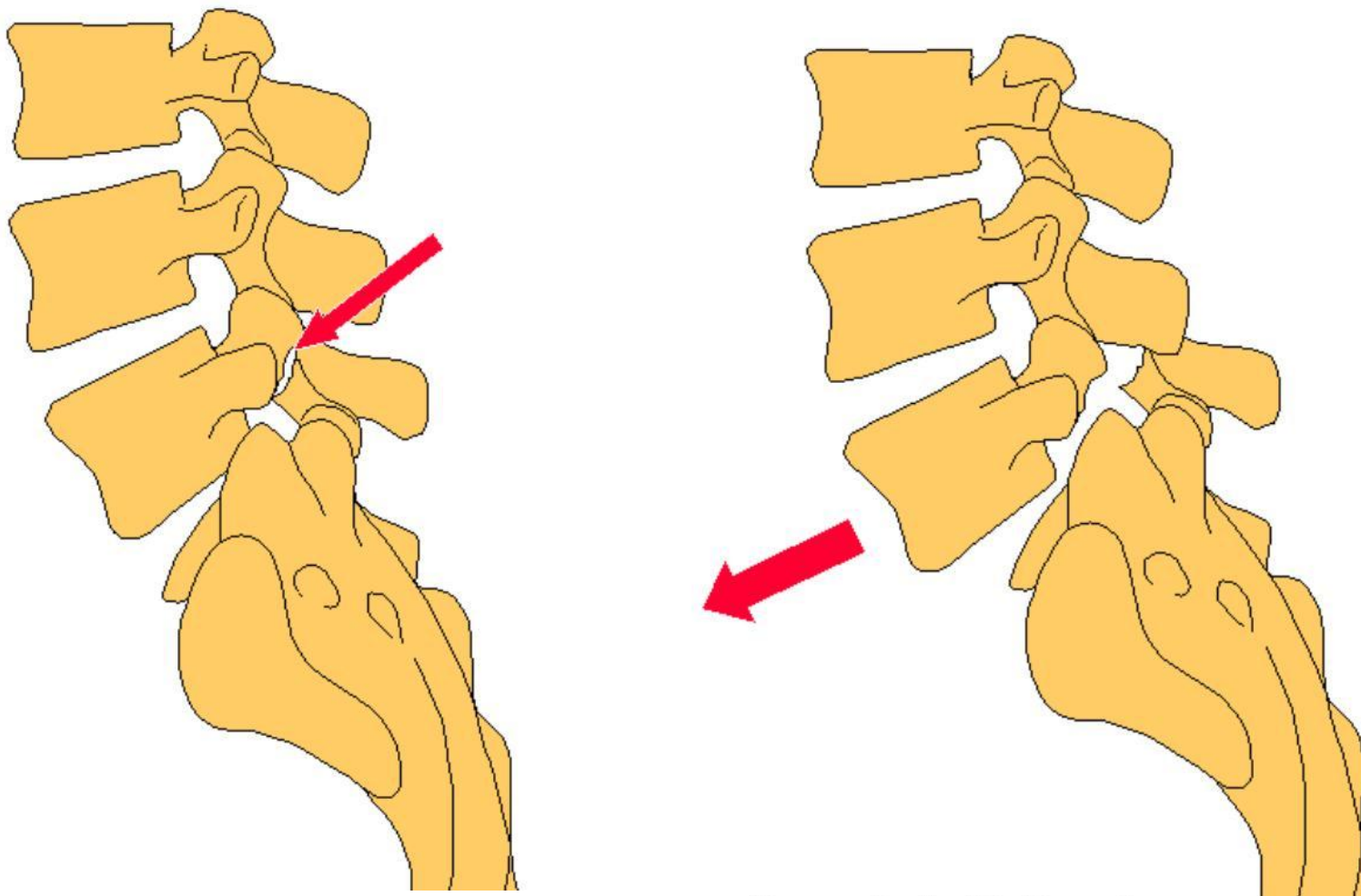
- **1782.g. beļģu akušieris *Herbinauh*.**
- **1882.g. vācu izcelsmes akušieris Franz Ludwig Neugebauer**

Spondilolistēze un sondilolīze

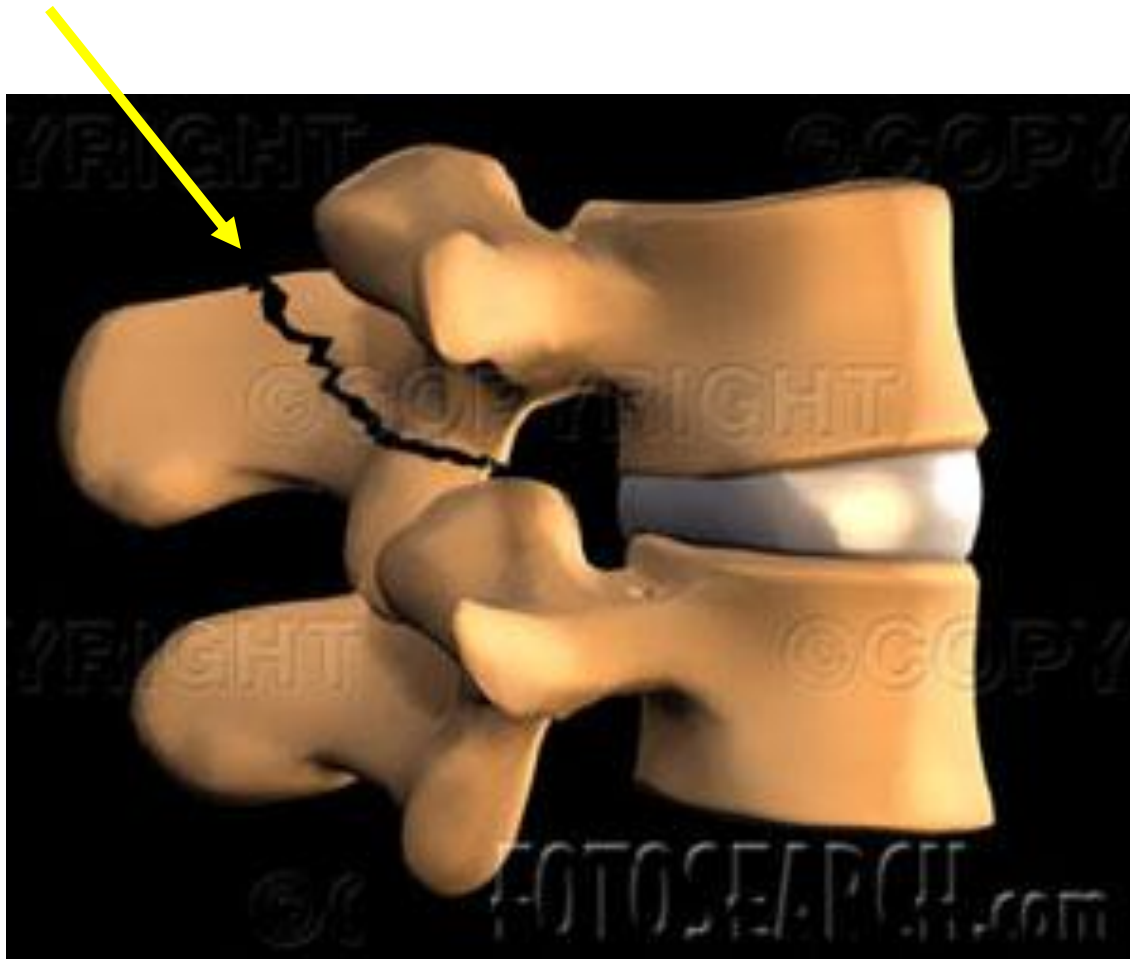
- 6% no populācijas
- Sievietēm 5 - 6%
- Vīriešiem 2 - 3%
- Eskimosiem 50%
- Afroamerikāņiem <3%

Spondilolistēze

līzes dēļ

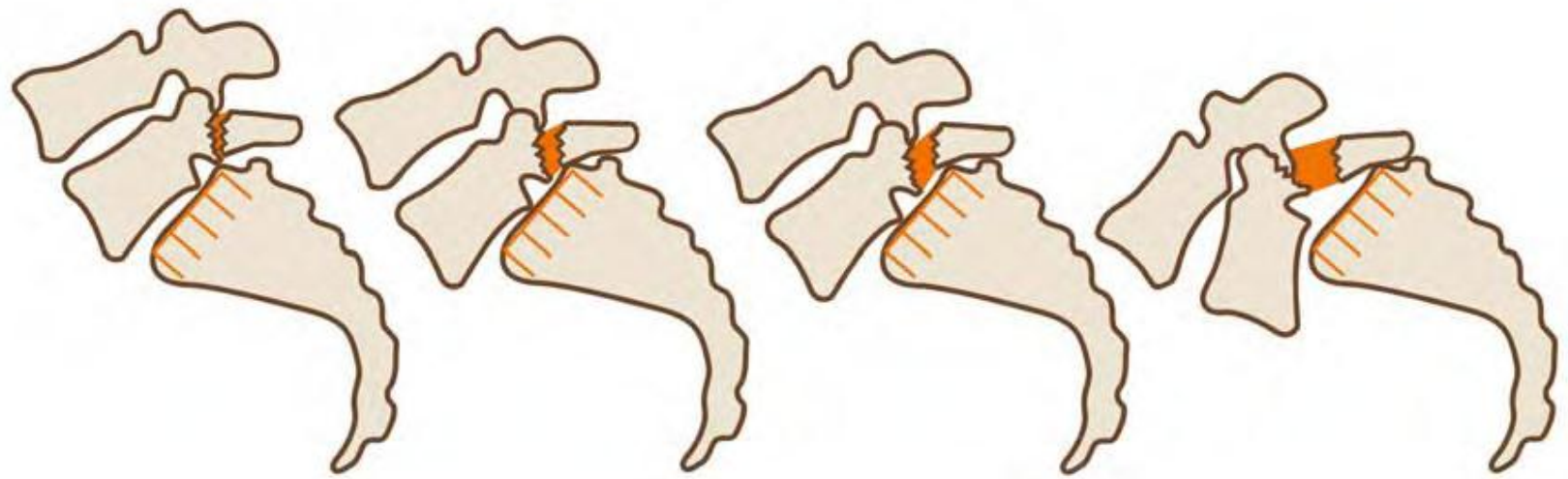

Spondilolīze

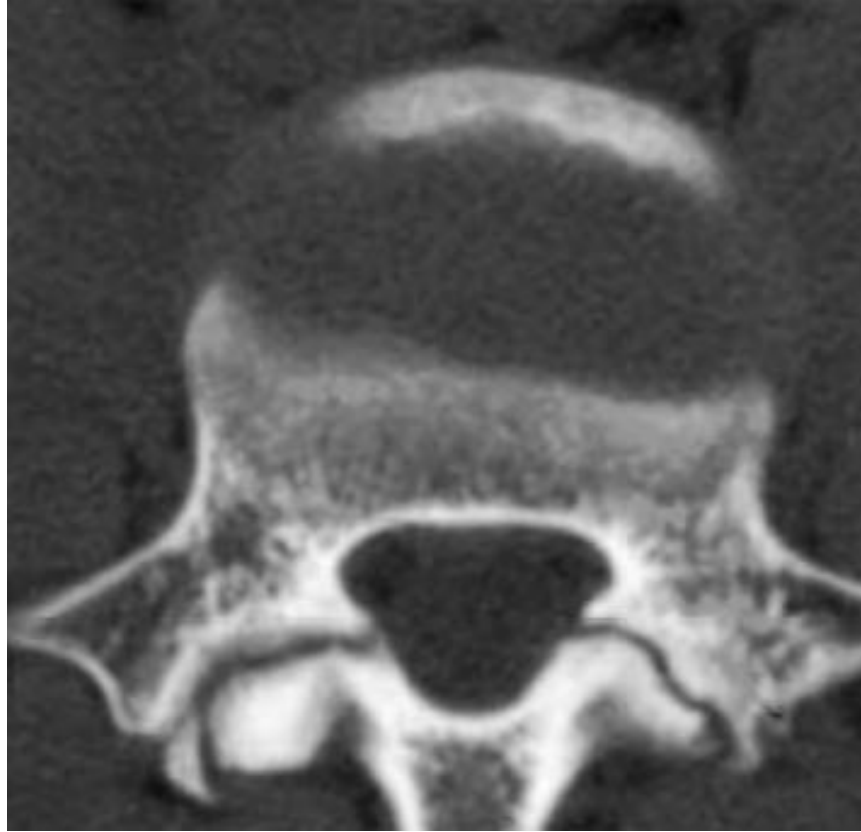

Klīnika

- Sāpes jostas daļā
- Pseudoradikulāras sāpes ar izstarojumu uz sēžas rajonu, augšstilbu mugurējo virsmu
- Ierobežota fleksija jostas daļā
- Gaita ar nedaudz saliektām kājām ceļu un gūžas locītavās
- Palielināta jostas daļas lordoze

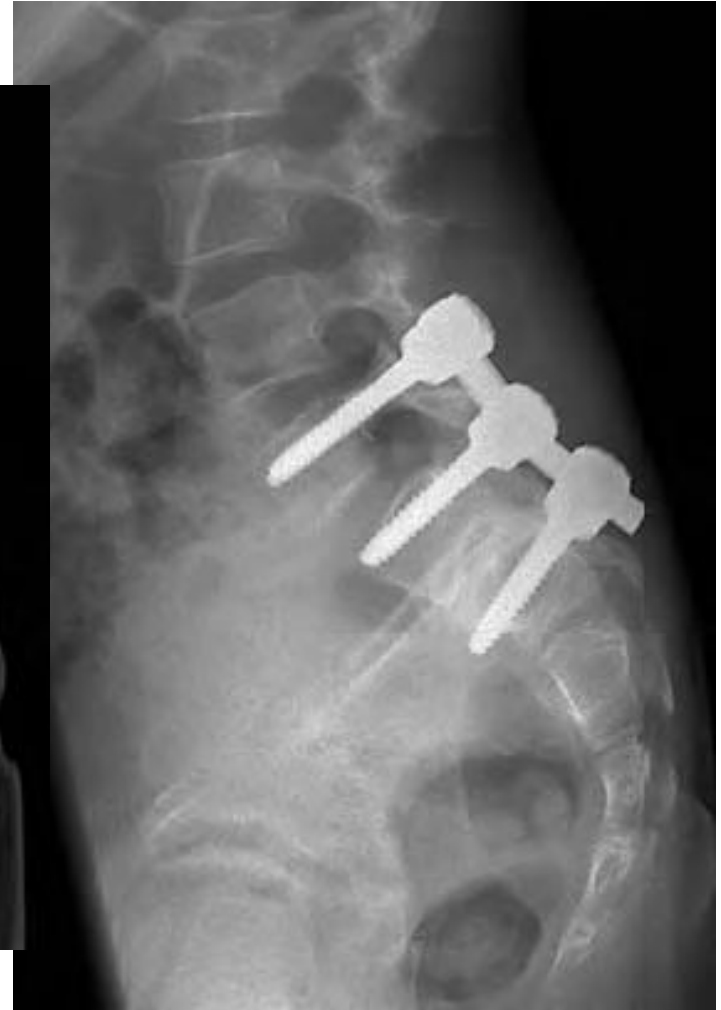

lize

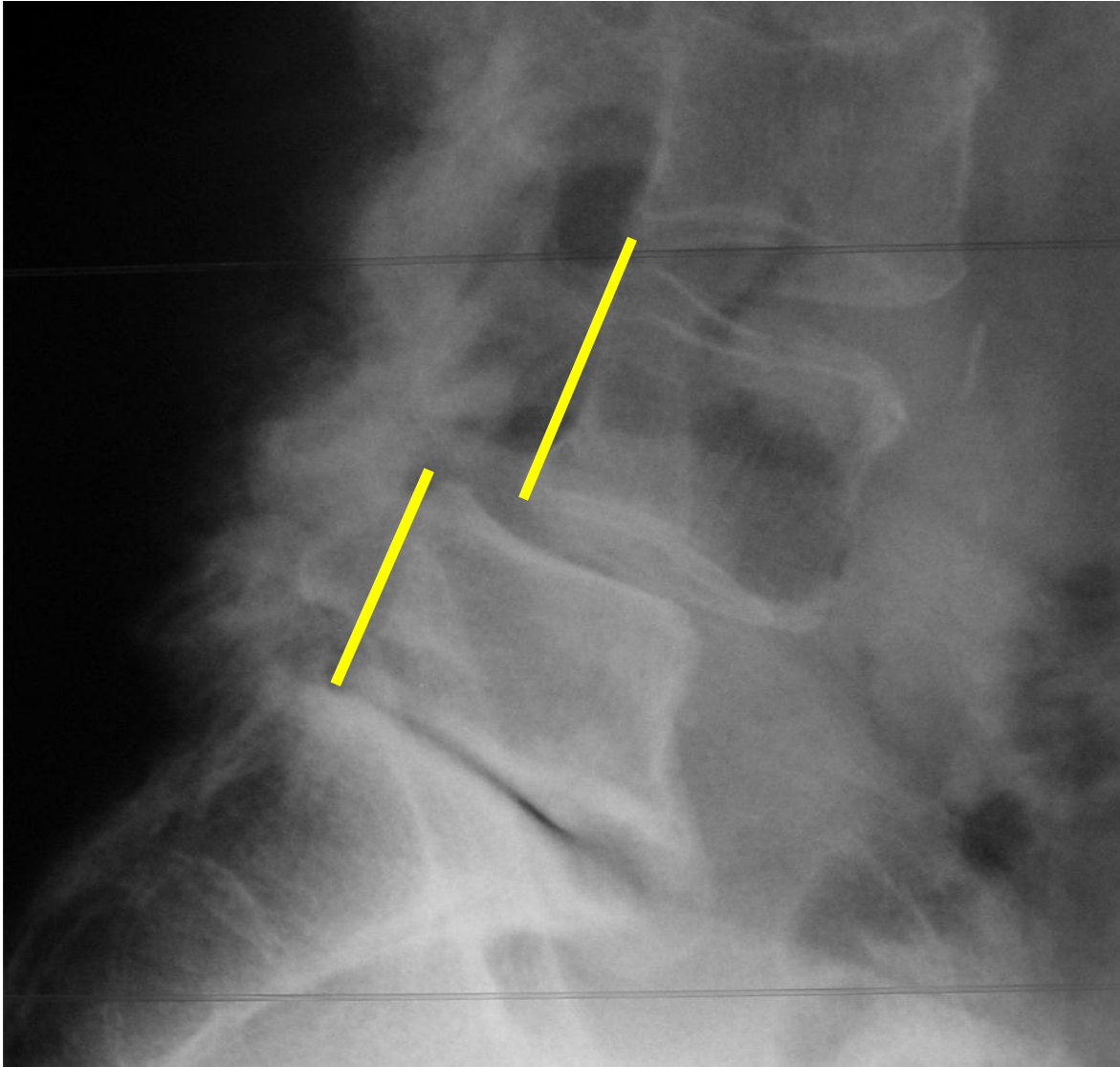

Spondilolistēze- ptoze

Spondilolistēze

Kā noveco mugurkauls ???

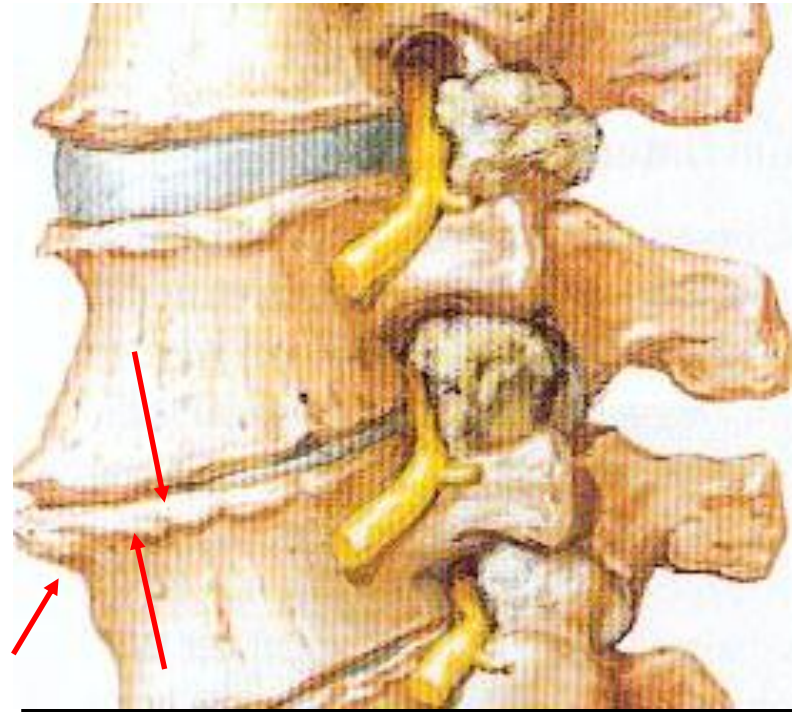

kaskāde

- Diska bojājums
- Segmenta kustīgums
- *Hipertrofējas dzeltenā saite*
- *Hipertrofējas locītavas*
- Nerva nospiedums

DISKA DEĢENERĀCIJA

- MAZINĀS DISKA AUGSTUMS
- SKRIEMEĻU VIRSMU SKLEROZE
- OSTEOFĪTU RAŠANĀS

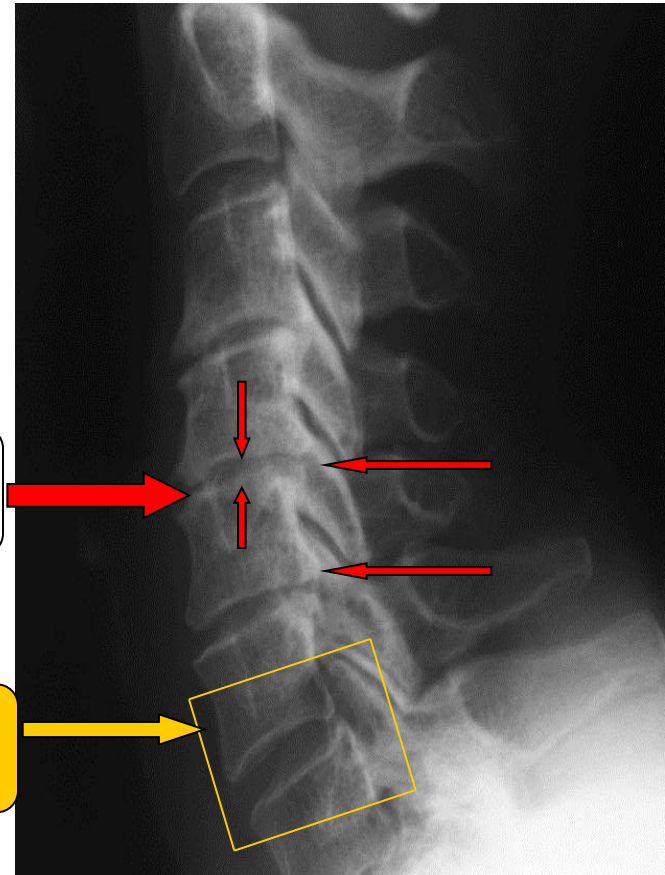

DISKA DEĢENERĀCIJA

- MAZINĀS DISKA AUGSTUMS
- SKRIEMEĻU VIRSMU SKLEROZE
- OSTEOFĪTU RAŠANĀS

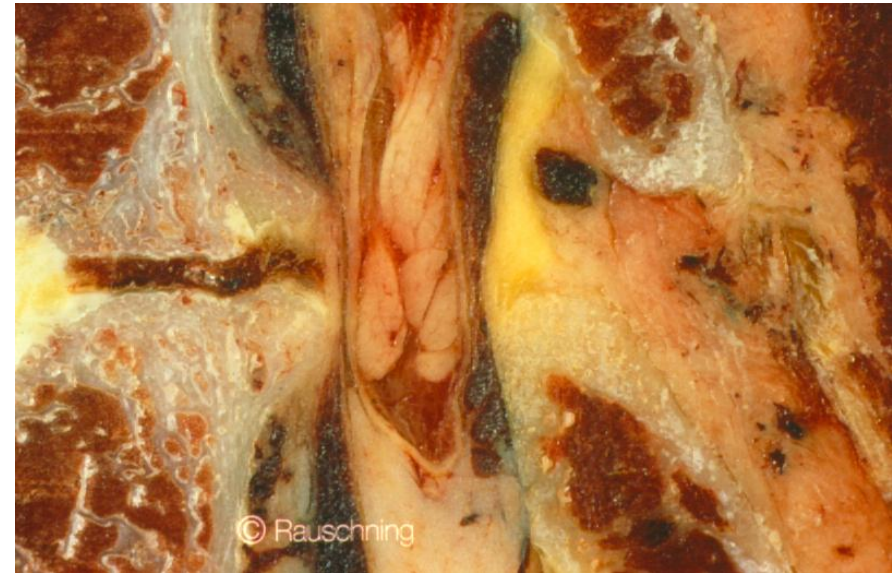
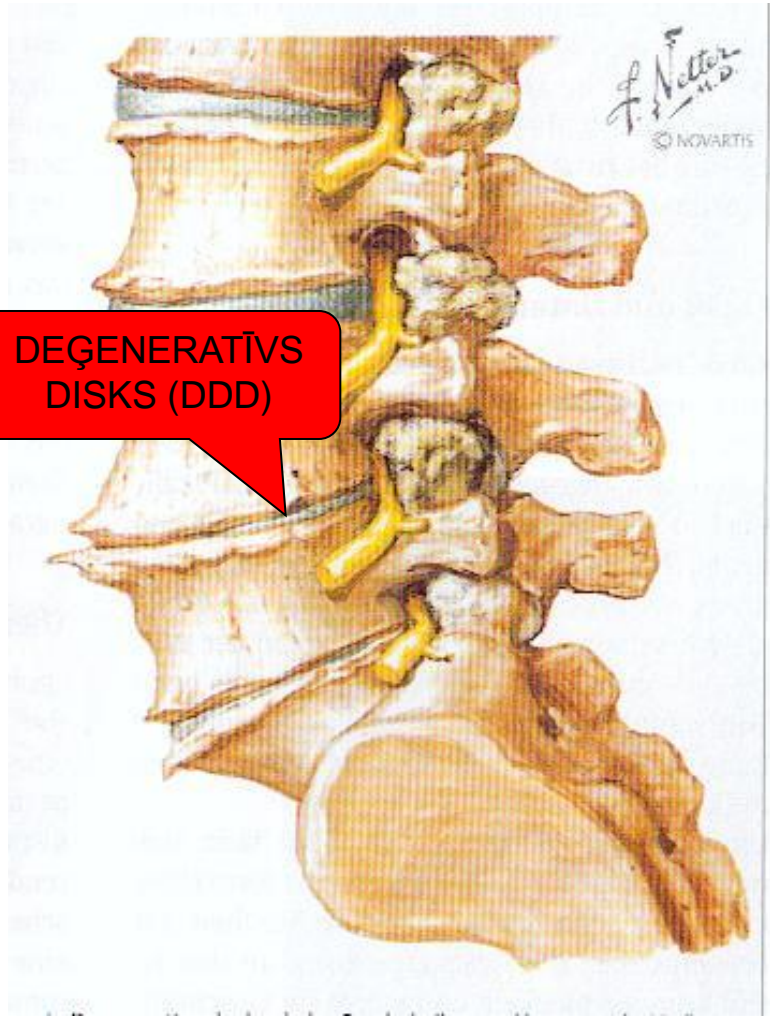
DISKA
DEĢENERĀCIJA

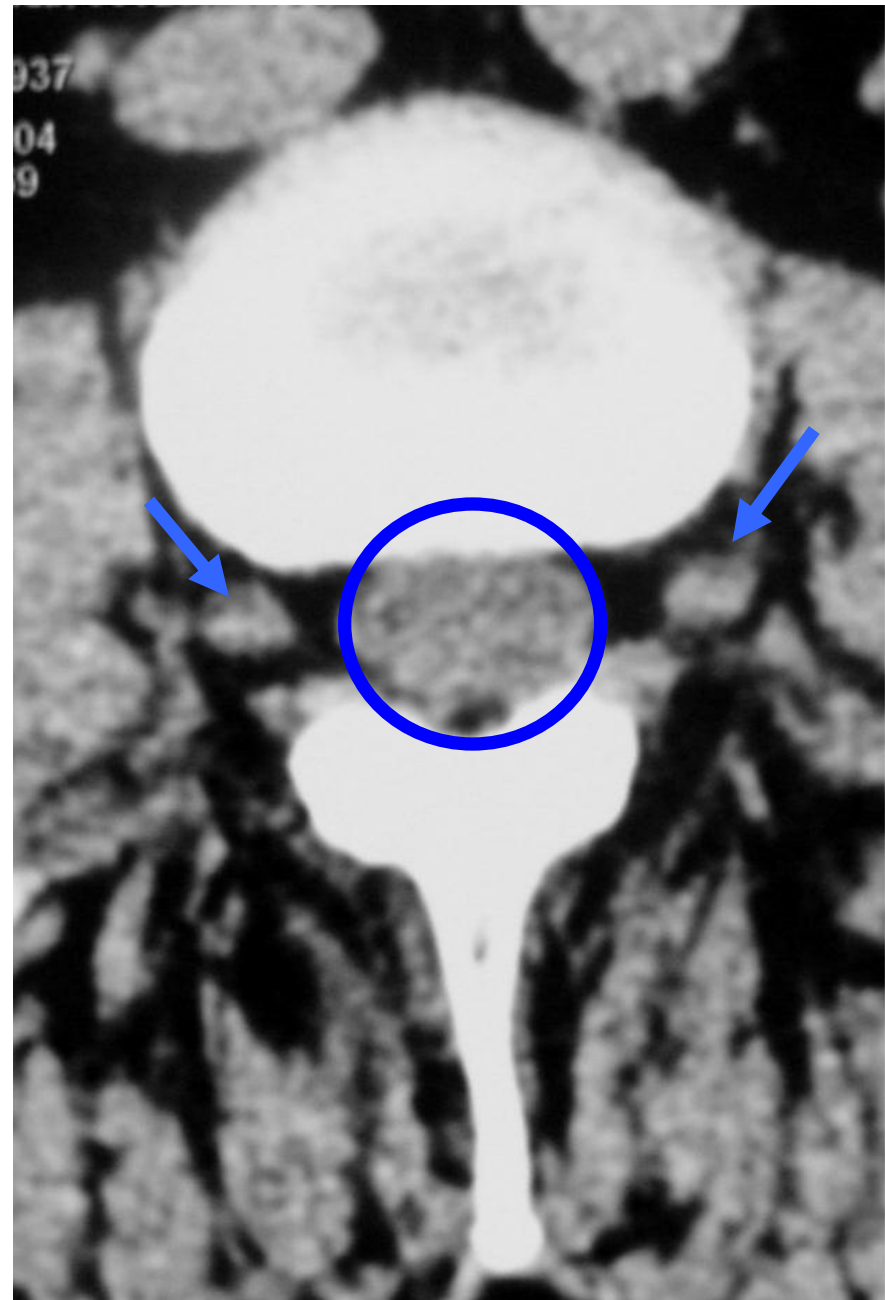
NORMA

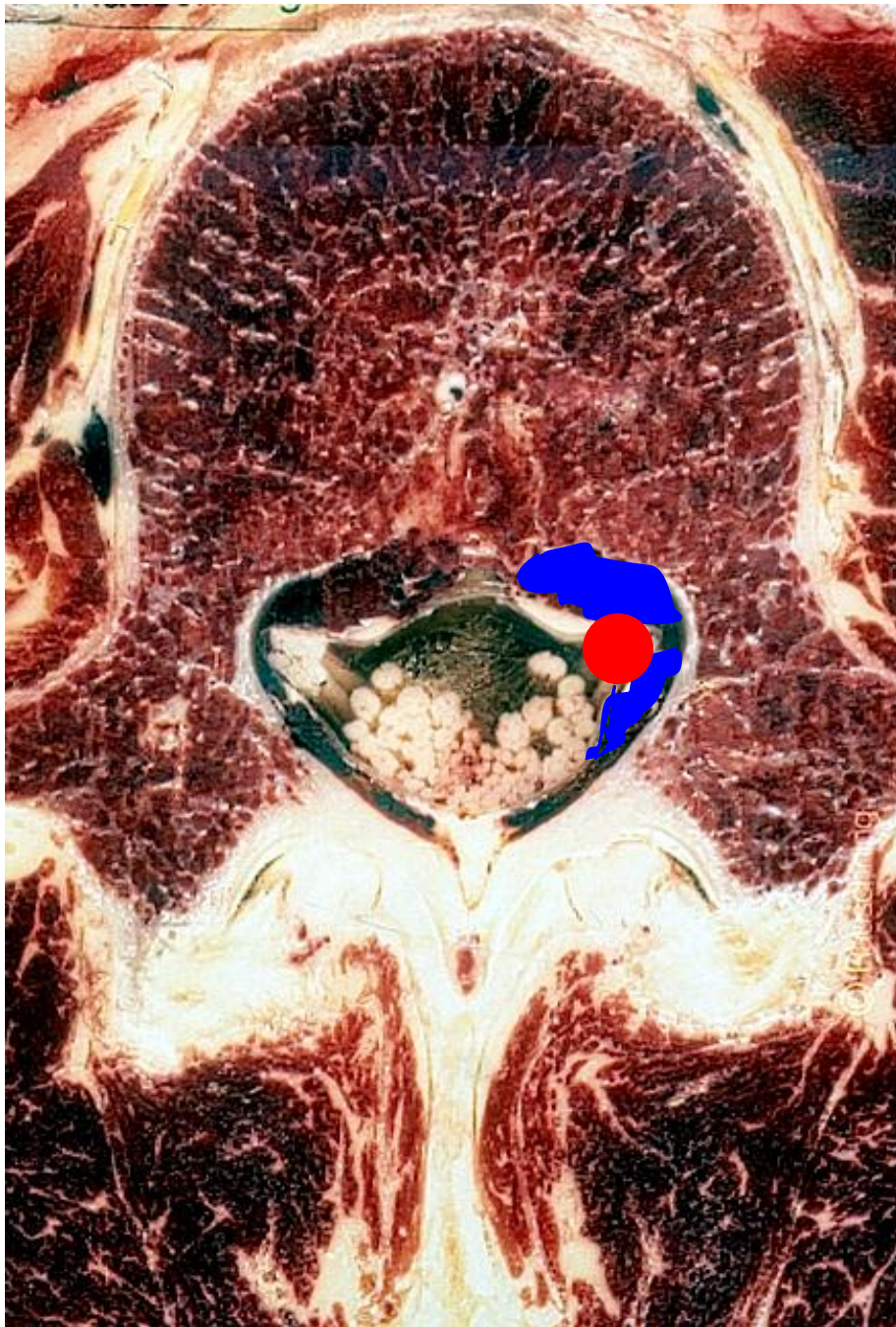

mugurkaula

novecošana

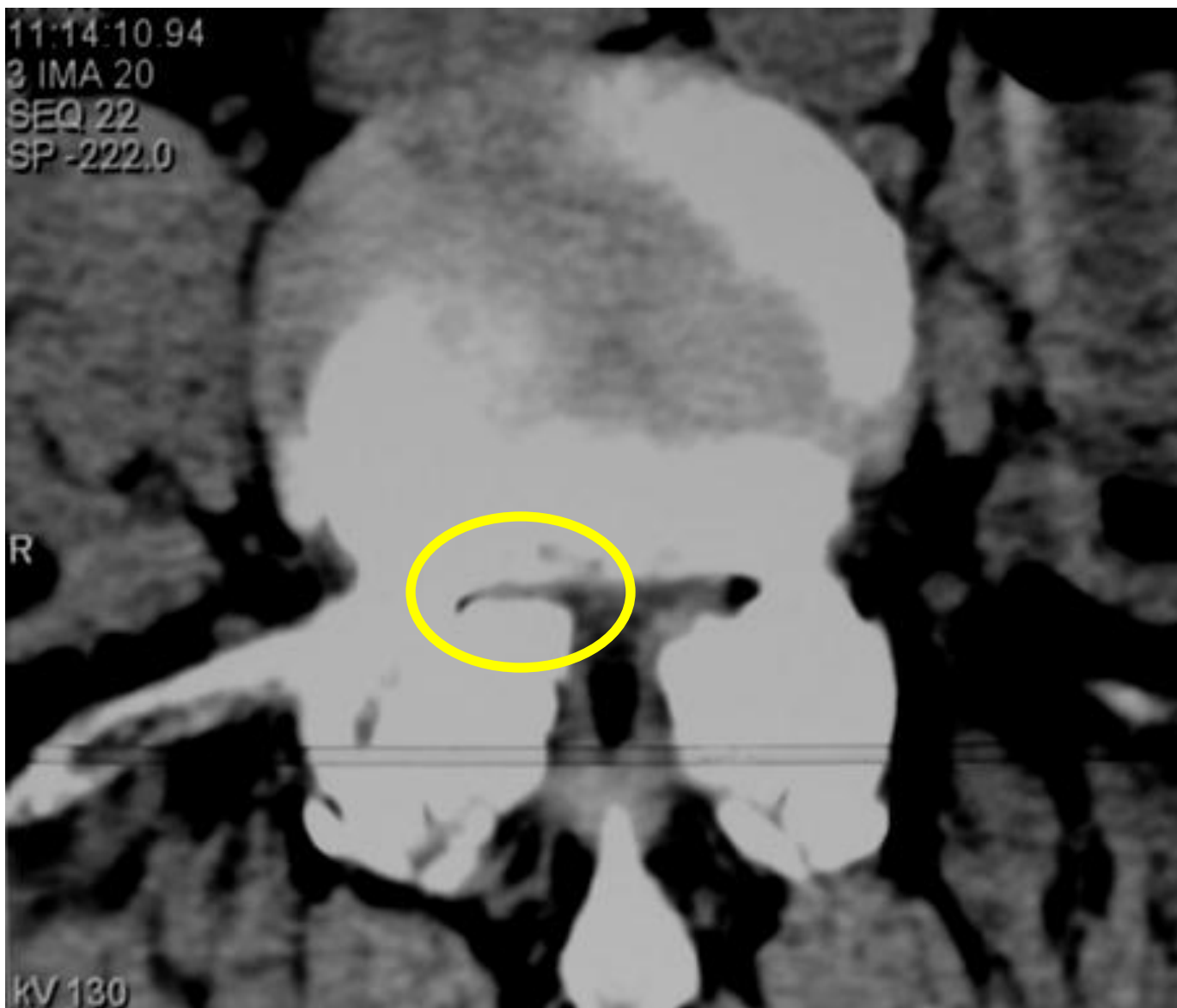
Hipertrofija **no**
diska puses

Hipertrofija **no**
locitavas puses

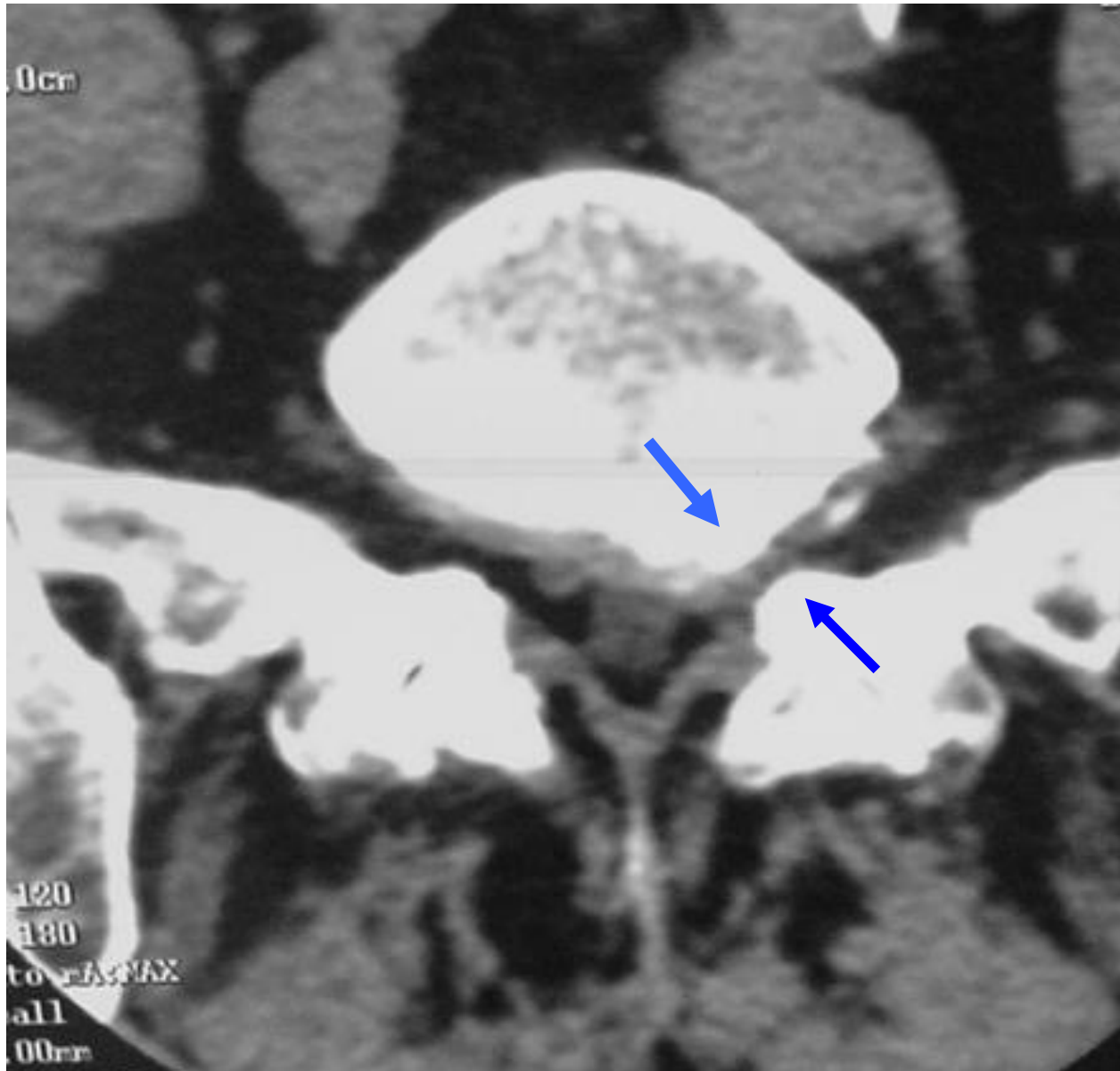
Spondylartroze

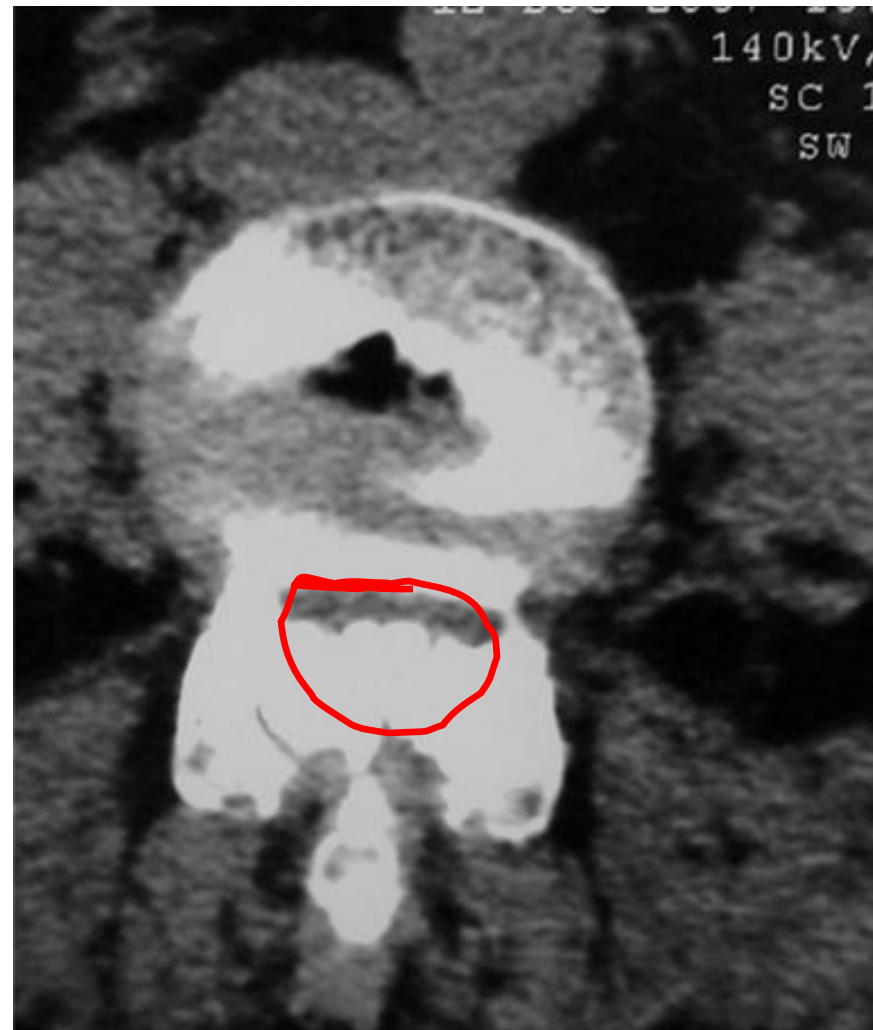
Laterāla stenoze

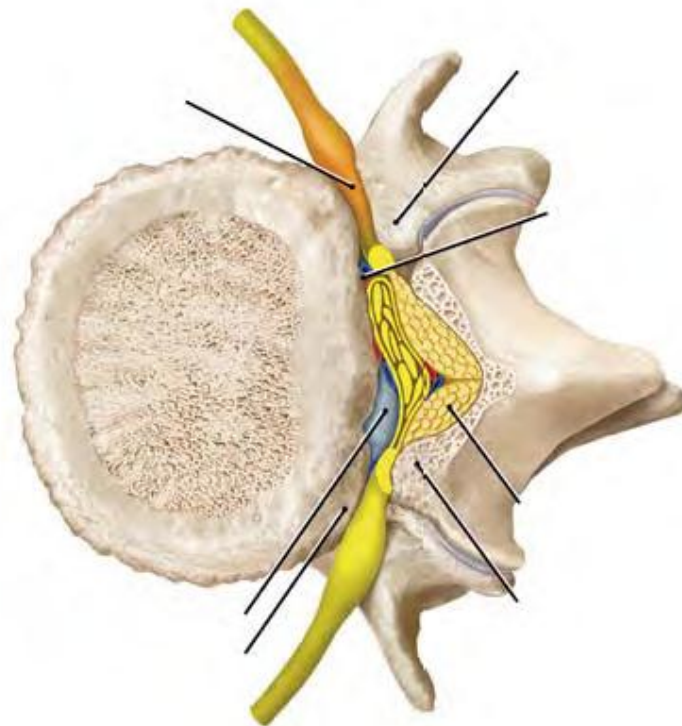
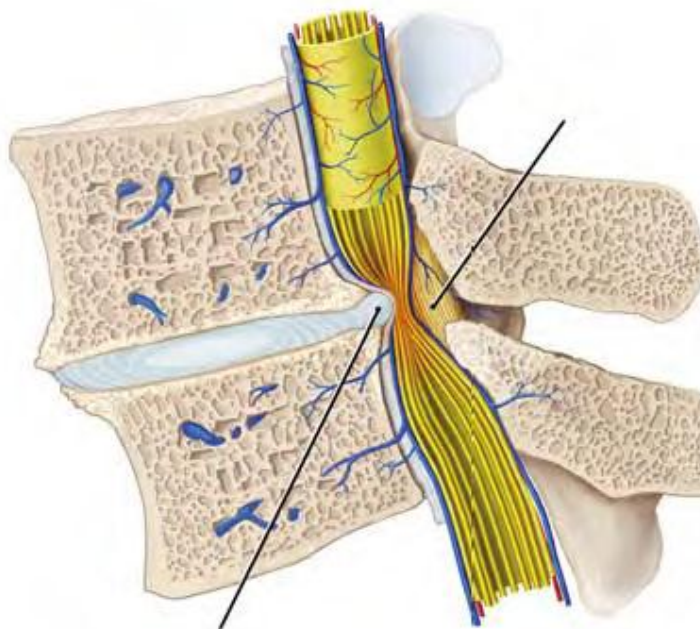
Laterāla stenoze

SPINĀLA STENOZE

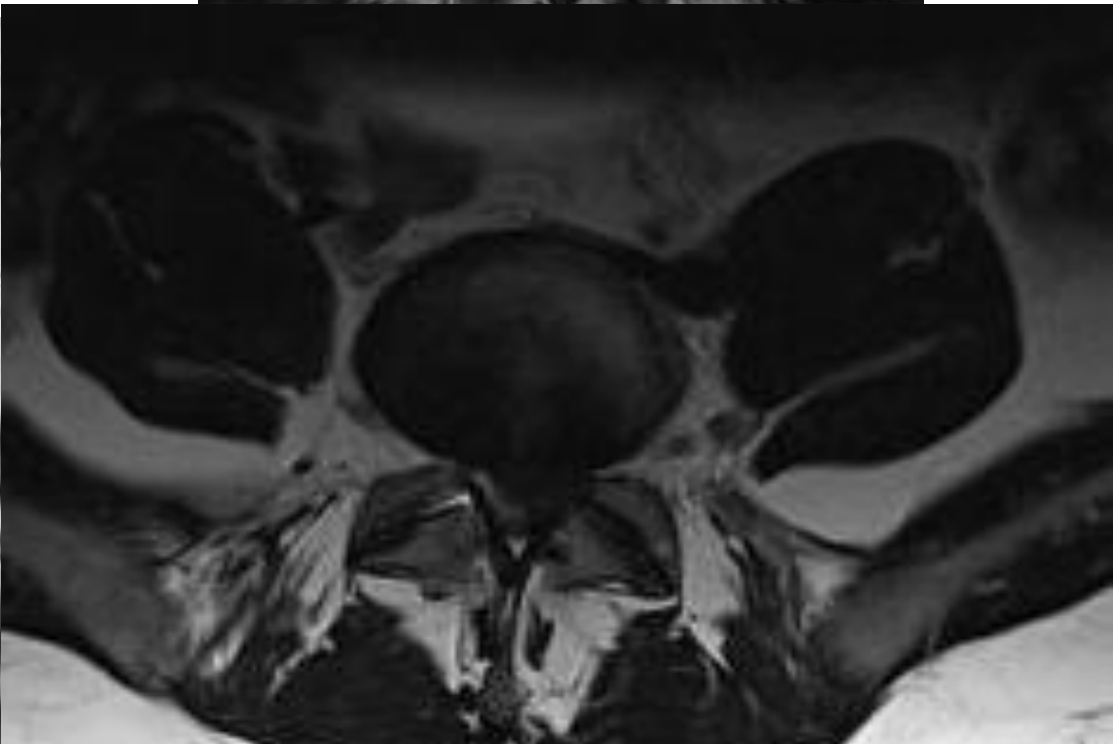
Deģen. disks + locītavu palināšanās
kanāla sašaurināšanās un nerva saspiedums

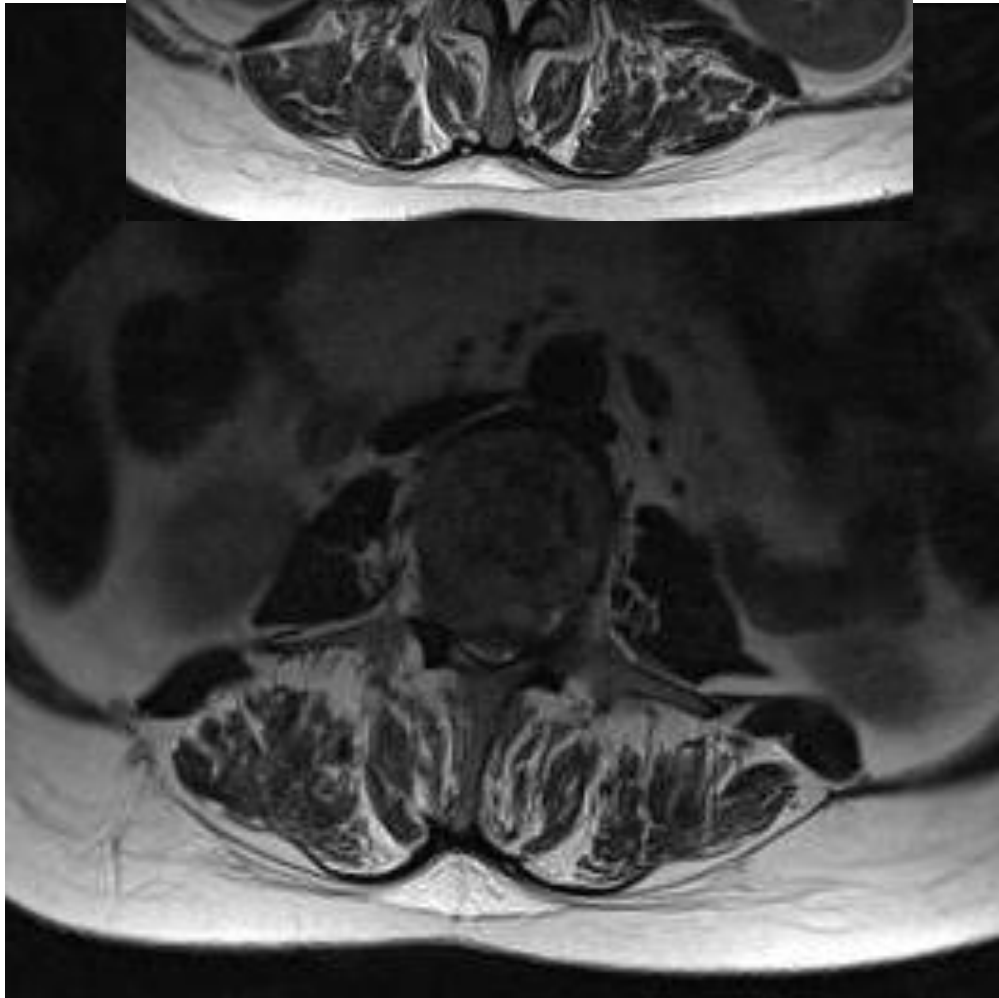
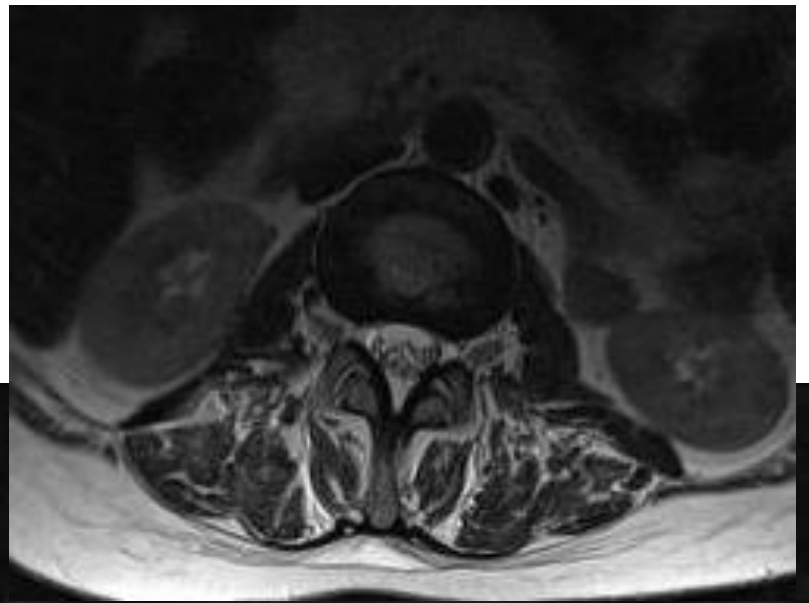

Sarkanie karogi

- Drudzis vai neskaidrs svara zudums
- Mazā iegurņa orgānu darbības traucējumi
- Anamnēzē audzējs
- Progresējošs neiroloģisks bojājums
- Gaitas traucējumi, notirpums starpenes raj.

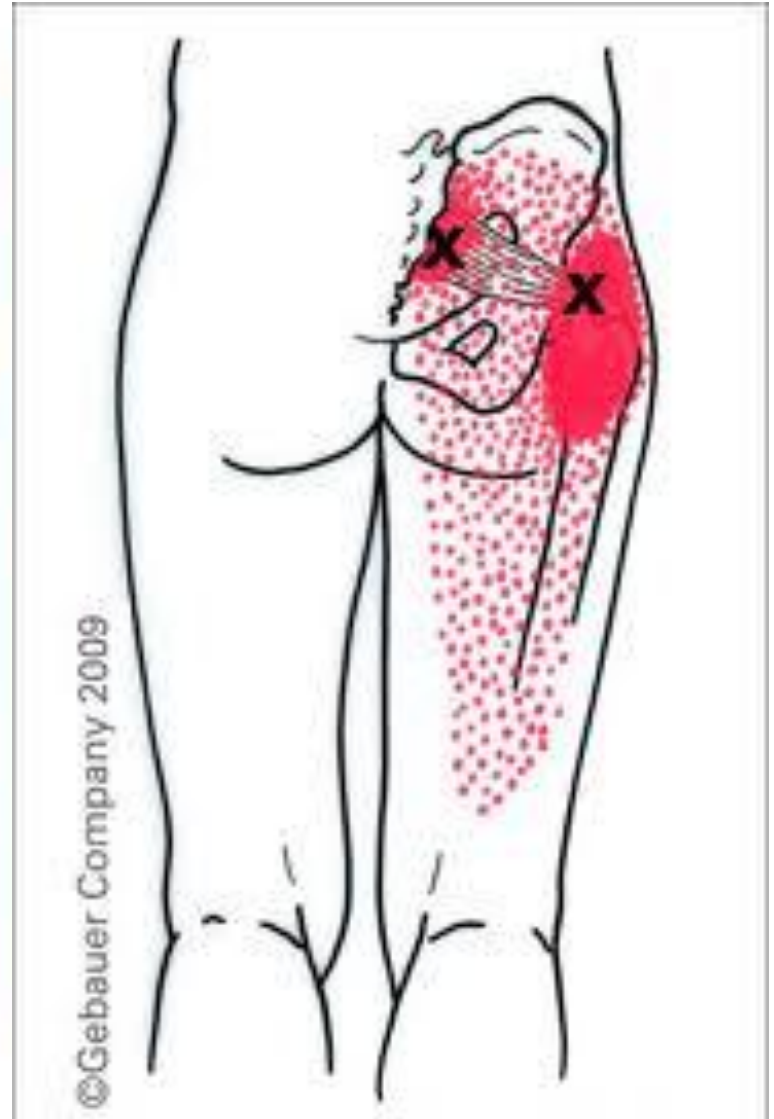
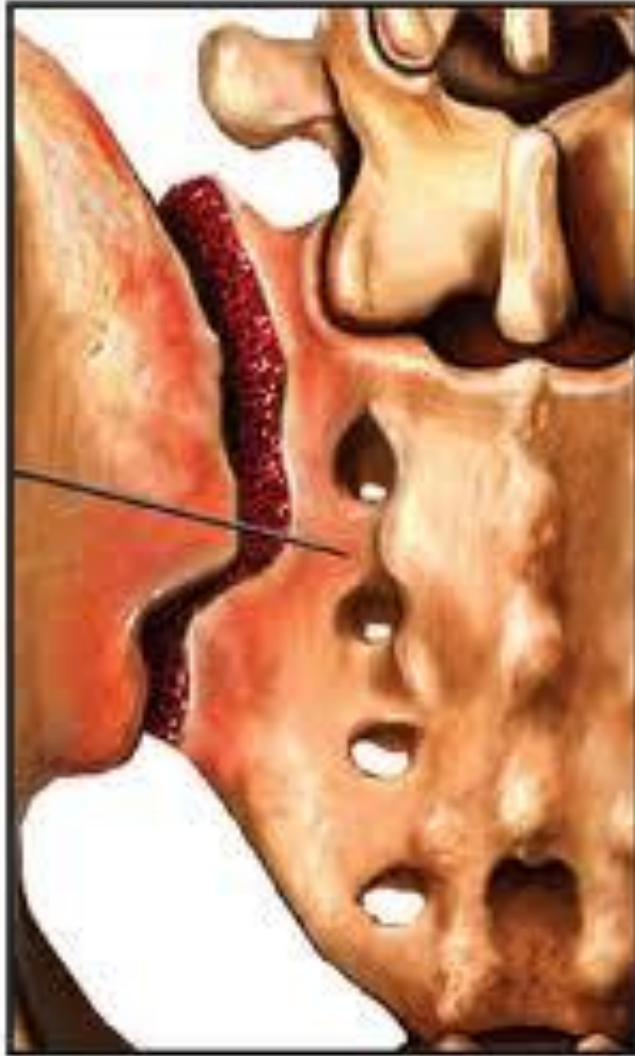
SPINĀLA STENOZE

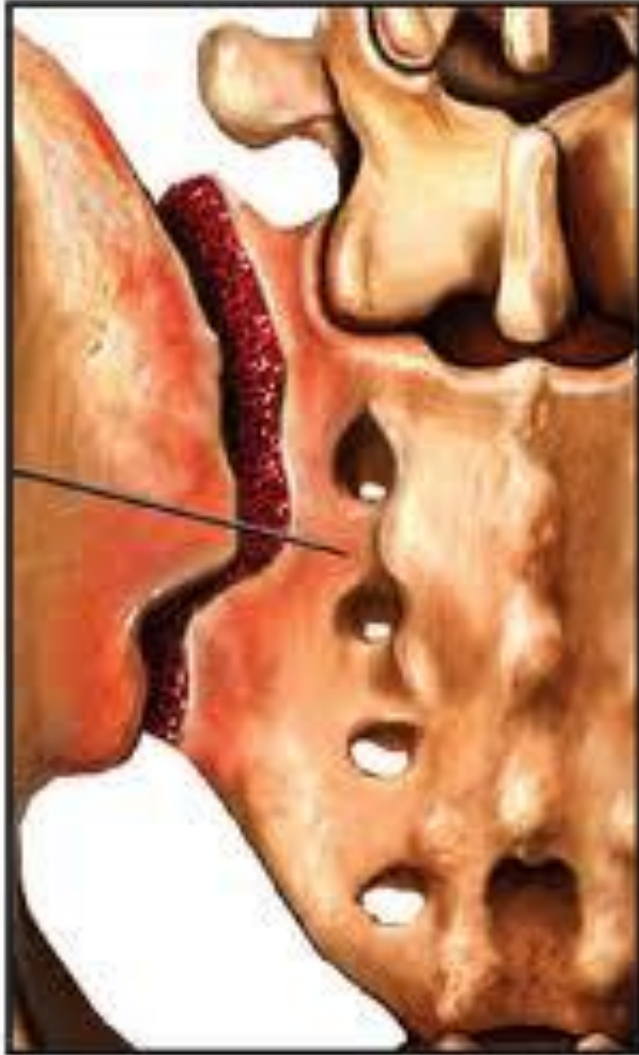
Biežākie jautājumi

- Asteskaula deformācija un dzemdības ?
- Diska trūce un grūtniecība, dzemdības?
- Skolioze un grūtniecība, dzemdības?
- Pēc mugurkaula stabilizācijas – dzemdības?

sakroileaka loc.

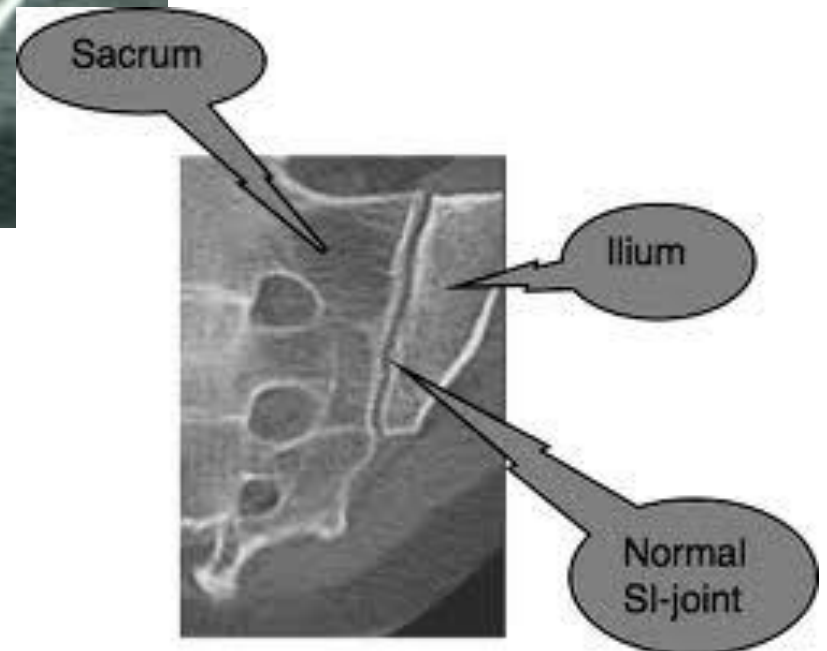

Sakroileaka loc.

- Nestabilitāte
- Artroze

Radioloģiskā atradne

ārstēšana

